

---

horolezecký průvodce

**CVIČNÉ SKÁLY
NA MORAVĚ**

OLYMPIA

OBSAH

Úvodem	9
Podmínky provozování horolezecké činnosti v CHKO	11
Pravidla sportovního lezení na nepískovcových skalách v ČSR	19
Klasifikace	26
Seznam zkratk a horolezeckých značek	28
JIŽNÍ MORAVA	31
Žďárské vrchy	32
Devět skal	34
Bílá skála pod Devíti skalami	41
Malínské skály	48
Drátník	53
Čtyři palice	65
Milovské Perničky	77
Zkamenělý zámek	79
Rybenské Perničky	82
Štarkov	85
Pasecké skály	91
Vávrova skála	100
Ostatní skalní útvary Žďárských vrchů	101
Rozštípená skála	102
Okolí Jihlavy	107
Severka u Jihlavy	107
Stěnky u Jihlavy	108
Javořice	108
Čertův hrádek na Čerínku	109
Skály v Malém Beranově	109
Ptačí skály	110
Bílá skála	111
Okolí Třebíče	112

Třebíč, Libušino údolí	112
Jinošovice — západní stěna	114
Povodí Jihlavy	115
Wilsonova skála	115
Baby	119
Okolí Brna	127
Vysoká skála u Štěpánova	128
Skály u Řikonína	129
Sochorská skála	129
Sokolí skály	130
Babí lom	130
Stránská skála	131
Okolí Znojma	132
Obří noha u Prostějova	132
Pavlovské vrchy	132
Martinka a Obří kámen	134
Trůn	142
Vzývající	146
Soutěska	149
Okolí Stolové hory	149
Moravský kras	150
Sloup	155
Pustý žleb	164
Suchý žleb	170
Macocha	178
Holštejn	181
Rudické propadání	183
Křtinské údolí	185
Skály u Mokré	193
MORAVSKÉ PÍSKOVCOVÉ SKÁLY	195
Chříby	196
Kozel	196
Osvětimanské skály	198
Karlova skála	199

Cvičitelská skála	200
Buchlovský kámen	200
Skály pod Barborkou	201
Břestecská skála	204
Budačina	206
Hostýnské vrchy	207
Skály u Lukova	207
Skály u Držkové	211
Skalný	216
Mladcovská skála	220
Vizovické vrchy	220
Pulčinské skály	222
Čertovy skály	223
Lačnovské skály	229
Čertův kámen nad Provodovem	230
Vsetínské vrchy	231
Valova skála u Vsetína	231
SEVERNÍ MORAVA	233
Jeseníky a Rychlebské hory	234
Rychlebské hory a severní část Hrubého Jeseníku	235
Šafářova skála	235
Smolný	235
Píšťala	237
Čertovy kameny	237
Kobrštejn	240
Obří skály	241
Josefovské skály	243
Údolí k Ostružné	245
Podzámčí	246
Alojzov	247
Kalafovičova plotna	248
Jižní část Hrubého Jeseníku	249
Sokolka	249
Vyhlička	251

Městské skály	254
Rabštejn	255
Nízký Jeseník	269
Malý Rabštejn	269
Bradlo a Tři kameny	279
Ostatní horolezecké terény Jeseníků a Rychlebských hor	281
Kružberk	283
Štramberk	294
Mazák	300
Godula	302
Skály u Bystřičky	305
Potštátské skály	305
Helfštýn	308
Rejstřík skalních oblastí a útvarů	311

ŽĎÁRSKÉ VRCHY

Ferdinand Doležal

Českomoravská vrchovina je lesnaté pomezí pohorí mezi Moravou a Čechami. Na severu vrcholí Žďárskými vrchy, jimž dominují rozlehlé hřebeny převyšující 800 m n. m. Na těchto hřebenech jsou skalní rulové útvary vyhledávané horolezci.

Členité skalní skupiny v této oblasti (Drátník, Čtyři palice, Pasecké skály a další) jsou přitažlivé pro horolezce po celý rok.

K objevení zdejších skalních útvarů pro horolezecký sport došlo po r. 1940. Velkým propagátorem, zakladatelem horolezectví na Českomoravské vrchovině a dlouholetým aktivním horolezcem je Aleš Zavadil, učitel z Nového Města na Moravě.

Žďárské vrchy jsou od r. 1970 vyhlášeny chráněnou krajinnou oblastí a převážná většina skal chráněným přírodním výtvozem.

Přístup: vlakem do Žďáru nad Sázavou na trati Brno–Havlíčkův Brod nebo do Nového Města na Moravě na trati Tišnov–Žďár n. S. Místní autobusové spoje ze Žďáru n. S. a Nového Města na Moravě do Sněžného a Svatky jezdí několikrát denně v pracovní i nepracovní dny. Vhodnými autobusovými zast. pro nejbližší přístup ke skalám jsou Sněžné, Blatiny, Milovy, Moravské Křižánky a Svatka.

Podmínky pro provozování horolezecké činnosti v CHKO Žďárské vrchy

1. Celoročně je povoleno provozovat horolezeckou činnost na těchto lokalitách: Devět skal, Malinské skály, Drátník, Čtyři palice, Pasecké skály, Vávrova skála, Rozštípená skála.
2. V době od 1. ledna do 28. února a od 16. července do 31. prosince každého roku je horolezecká činnost povolena na těchto lokalitách: Bílá skála, Uhlíř, Ostrá, Milovské Perničky, Zkamenělý zámek, Rybenské Perničky, Štarkov, Bohdalec. Sestup z těchto skal s výjimkou Rybenských Perniček pouze sláněním.

3. Horolezecká činnost není povolena na lokalitách: Černá skála, Lisovská skála, Prosička, Milovské Perničky (pod cestou).
4. Nové cesty a nové terény se v CHKO Žďárské vrchy již nebudou vyhledávat.

DEVĚT SKAL

Nejvyšší bod Žďárských vrchů (836 m n. m.), druhý nejvyšší Českomoravské vrchoviny, 13 km od Žďáru nad Sázavou. Skalní labyrint tvoří tři dlouhé hřebeny s devíti věžemi a tři malé věžky. Výška stěn 5–15 m.

Přístup: z autobusové zast. Kašov (na lince Žďár n. S. Sněžné) po silnici směrem na Herálec asi 5 km k železnému sloupku a žl. tur. zn. (P). Odtud pěšky po žl. zn. lesní cestě k Devíti skalám 2 km; z autobusové zast. Herálec po silnici směrem na Kadov k jezírku pod Žákovou horou, odtud doleva po čer. zn. a žl. zn. na Devět skal; z autobusové zast. Moravské Křižánky (na lince Nové Město na Mor. Svatka) JZ směrem po mod. zn. do lesa kolem skalek na Devět skal 3 km; od Drátníku po čer. zn. lesem a po hřebenu kolem Malinské a Lisovské skály až na žl. zn. k Devíti skalám 7 km.

Devět skal je chráněný přírodní výtvar, *horolezecká činnost není omezena*.

A. Hlavní blok

Jeho vrcholek je opatřen zábradlím. Je odtud výhled S směrem na Svatku, rozhraní Čech a Moravy. Směrem na V z něho vybíhá hlavní hřeben s věžkami Královského zámku, Žďárské a Záludné věže.

1. *Cesta neznámého horolezce.* Zl. na terasu, z ní silně přev. stěnou s malými chytami a výše mělkým vhloubením po oblych blocích na předvrchol vl. od zábradlí. Velmi namáhavé! VI; první známé přečtení J. Benetka I. Zápotocký, 1963.

2. *Úzký komín.* V.
3. *Hluboký komín.* IV.
4. *Lomená spárka.* IV.

Hlavní hřeben — vnitřní stěny:

5. *Cesta starých pánů.* — III.
6. *Cesta rozhněvaných mravenců.* — III.
7. *Perník.* — III.

Hlavní hřeben — vnější stěny:

B. Záludná věž (12 m)

8. *Smrková hrana.* — III.
9. *Záludná.* — IV.

10. *Lupenitý kout.* — II.

C. Žďárská věž (15 m)

11. *Hladas.* — V.

12. *Lomená trhlinka.* — IV.

13. *U buku.* N vl. od rozbitého kouta. Stěnou přímo vzhůru pod převis a přes něj na hřeben. Dopr. přes vysoké bloky na vrchol. — IV; P. Baar — J. Novák — M. Žejdlík, 16. 5. 1976.

14. *Zmrzlý kout.* — III.

15. *Čertův žlábek.* Zářezem a stěnkou do krátkého komína a jím na hlinitou terásku. Hladkým, dol. ubíhajícím vhloubením místy n. t. vzhůru a přes převis na vrchol. — IV; P. Bořil — M. Schwarz, 7. 7. 1976.

16. *Viklan.* — IV.

17. *Neklan.* N těsně vl. od dopr. ubíhající krátké spárky Zelenobilou stěnkou pod převis, přes něj v. t. do krátkého vhloubení ke sk. a přes několik bílých převísků na vrchol. — IV; P. Bořil — M. Schwarz, 29. 4. 1976.

18. *Oblačná.* — IV.

19. *Česká cesta.* Z vhloubení do spárky a tou na její konci T n. t. dol. ke kr., od něho vzhůru přes talíř a další kr. na vrchol. — V A₁; P. Bořil — M. Schwarz, 29. 4. 1976.

Moravská cesta. — V.

20. *Žďárská cesta.* Pr. hranou věže a přes přev. roh na vrchol. — IV; F. Čermák — J. Palán, 1972.

21. *Spára dvou kanců.* — II.

D. Královský zámek (střední, nejdelší část hlavního hřebene Devíti skal)

STĚNA POHÁDEK

22. *Zelený mužik.* — III+. 25. *Vochomírka.* — II.
23. *Zelený mužiček.* — II. 26. *Dráček.* — III.
24. *Křemílek.* — II.

ZÁMECKÁ STĚNA (vl. ohraničená koutem, vpr. rohem)

27. *Mechové okno.* — II — III.

28. *Černý korzár.* Stěnkou do vhloubení a dále úzkou spárkou do sedélka na hřebenu. — IV A₀; P. Bořil — M. Schwarz — F. Trefulka, 3. 7. 1975.

29. *Otvírání studánek.* Stěnkou těsně vl. od výrazného kouta ke 2. odštěpu a na úzkou římsičku pod 1. kr. Hladkou stěnkou v. t. ke kr. a šikmo dopr. na hřeben. — V +; P. Bořil — M. Schwarz, 27. 4. 1975.

30. *Oči pro pláč.* Svislou hladkou stěnou ke kr., přes strop n. t. přímo do vrcholové stěny a tou na hřeben. — V+; P. Bořil — M. Schwarz, 22. 3. 1977.

31. *Kámen a bolest.* Stěnkou kolem kruhu pod převis a jeho pravou stranou do vhloubení, jím n. t. na šikmou římsu a dol. spárkou na hřeben. — V—; P. Bořil — M. Schwarz — F. Trefulka, 3. 7. 1975.

32. *Staronová.* Vhloubením přes několik poliček vpr. od kr. na cestě č. 31, na velikou polici a stěnkou na hřeben. — IV; P. Bořil — M. Schwarz — J. Sysel, 15. 10. 1976.

33. *Žluté nebezpečí.* N 1 m vl. od ostré hrany v prostřední části stěny. Zelenou stěnkou k výraznému bločku a dále přes několik převísků vl. od hrany na hřeben. — IV—; P. Bořil — Kovařík — M. Schwarz — J. Sysel, 15. 10. 1976.

34. *Přesýpací hodiny.* — II.

35. *Levá krokodýlí.* — IV.

36. *Krokodýlí.* — III+.

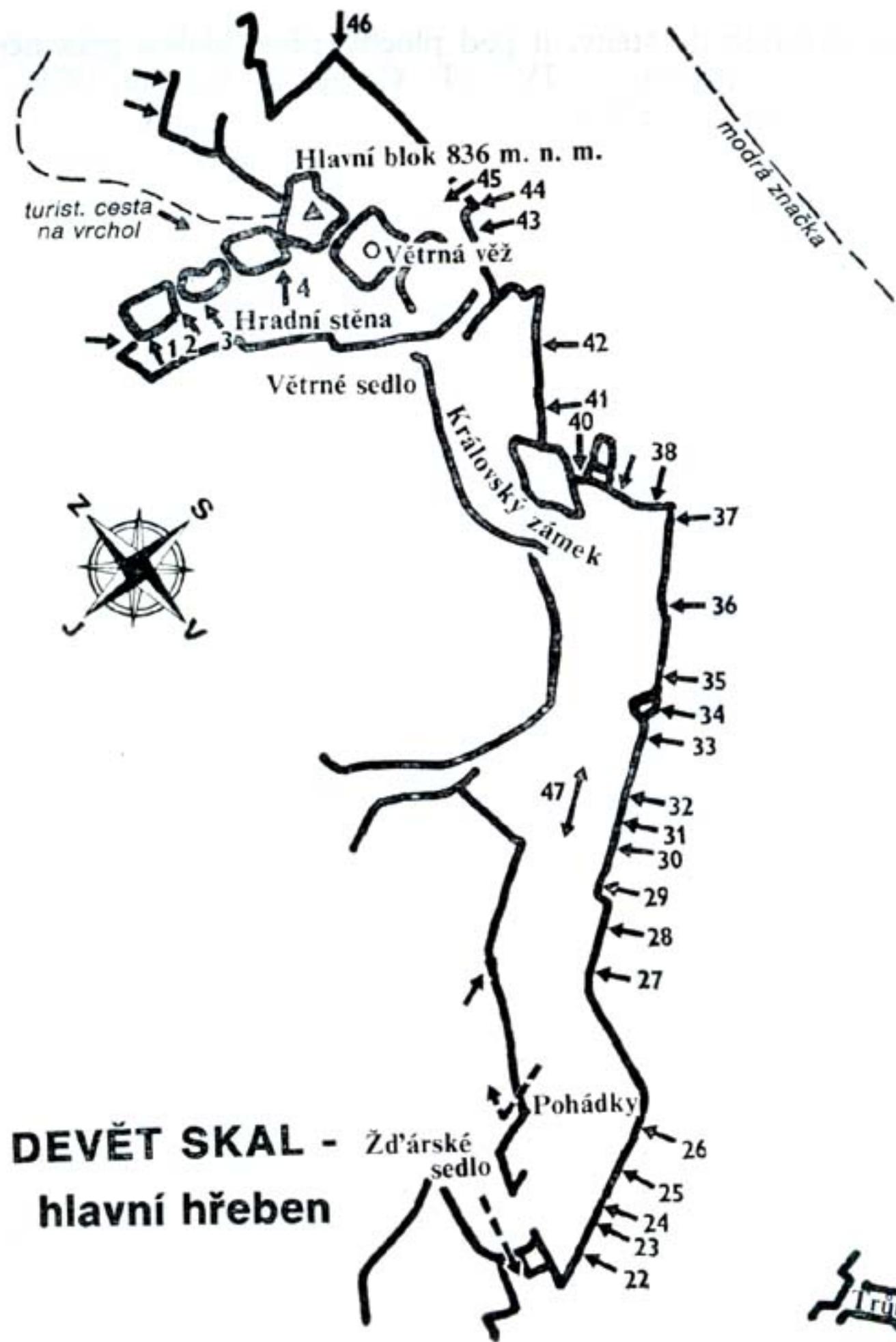
37. *Odmítavá hrana.* — IV+.

POUSTEVNÍKŮV KOUT (v koutě blízko stěny leží obrovský balvan)

38. *Rohový komín.* — III+.

39. *Poustevník.* Svislou stěnou po mělkých spárách n. t. do vhloubení a přev. stěnkou na hřeben. — V; P. Bořil — Kovařík — Kohout — M. Schwarz, 7. 7. 1976.

40. *U staré skoby.* Uprostřed stěny za obrovským balvanem

přes převisek do stěny, jí pod plochý, přev. blok a přes něj do štrbiny v hřebeni. — IV+; D. Černá—F. Roučka, 1979.

41. *Beruška*. — III+.

42. *Černoušek*. — II.

VĚTRNÁ STĚNA (asi 12 m vysoká SV údolní stěna Větrné věže)

43. *Větrník*. — II.

46. *Poslední krok*. — IV.

44. *Větrná varta*. — IV+.

47. *Královská hřebenovka*. — II

45. *Větrný mlýn*. — IV.

až IV

Fryšavský hřeben

Hřebenovitý útvar nepravidelných tvarů proti hlavnímu vrcholu, dlouhý asi 70 m, tvoří jej pět věží, oddělených mělkými sedly. Z věže Pyramida vybíhá k SZ široký vedlejší hřeben. Výška stěn 6 až 8 m.

48. *Lenivá*. — II—III.

49. *Dětský koutek*. — II.

E. Dvojitá věž

50. *Mánička*. Svislou hladkou stěnkou na skloněnou lávku a nízkou stěnkou na vrchol. — IV; F. Trefulka—V. Štefánek, 1971.

51. *Dýka*. Ostrou přev. hranou na lávku a stěnkou zl. na vrchol Dvojité věže. — IV+; F. Čermák, 9. 5. 1971.

52. *Dvojitá*. — III.

53. *Fryšavský komín*. — III.

54. *Žiletka*. Přev. ostrou hranou pr. věže a nakonec po jejím pr. boku na vrchol. — IV+; F. Čermák, 9. 5. 1971.

55. *Smrkáč*. — III.

F. Pyramida

56. *Kleopatra*. — III.

57. *Egyptská*. — IV.

58. *Ramses*. — IV.

G. Malá věž

59. *Smetáček*. — III.

60. *Nic*. Svislou hladkou stěnkou vzhůru, pak mírně dopr. (t.) na šikmou hladkou hranu a po ní dol. na vrchol věžky. — IV+; F. Čermák—J. Palán, 9. 5. 1971.

61. *Zákoutí*. — III.

H. Strmá a Šikmá věž

62. *Strmá*. Přev. koutem na hřebínek, překrok dol. přes vysoký přev. stupeň (t.) na šikmou plošinu a stěnkou zl. na vrchol Strmé věže. — IV; V. Vorlíček—A. Zavadil, 9. 6. 1957.

63. *Placka*. — III+.

64. *Smetácká*. Přes vysoký převis n. t. na skloněnou římsu, svislou stěnkou a přes další převis na vrchol. — V+; F. Čermák—J. Palán, 1973.

Křídlatá. — IV A₀.

64a. *Fryšavská hřebenovka*. — II—III.

Křižánecký hřeben

Celistvý hřebenovitý útvar nepravidelného půdorysu, proti hlavnímu hřebenu Devíti skal, dlouhý asi 60 m. Vyšší část s kolmou údolní stěnou má název Trůn, dvojitá věžička na okraji nese název Milenci. Výška stěn od 4 do 16 m.

65. *Dumivá*. — III.

66. *Muška*. — IV.

CH. Milenci

Charakteristická výrazná věžička se 2 vrcholky (vyšší Mile- nec, nižší Milenka), oddělenými úzkou štrbinou. Lezecky je vděčná nízká náhorní stěna, kterou popisy začínají.

67. *Siesta*. — III+.

68. *Uzlíková spárka*. Po výrazné spárce dělicí stěnu do štrbiny a dol. na vrchol. — III; F. Trefulka—A. Zavadil, 2. 6. 1974.

BÍLÁ SKÁLA POD DEVÍTI SKALAMI

A. Bílá skála (760 m n. m.)

Význačný skalní útvar s nejkrásnější stěnou v oblasti. Bílá skála je v lese, 1,5 km na V od Devíti skal, při mod. zn. cestě. Má krásný skalní hřeben, J stěna je vysoká 28 m, JV úzká stěna, vysoká 15 m, je silně převislá.

Přístup: od Moravských Křižánek (autobus Nové Město—Svratka) po mod. zn. ve směru k Devíti skalám. Až do míst v lese, kde je po pravé straně těsně u cesty Ostrá skalka. Proti ní na levé straně cesty, vzdálená 100 m, je Bílá skála. Z Mor. Křižánek 2 km (35 min.).

Z Devíti skal po mod. zn. až k poslední Ostré skalce těsně u cesty. Proti ní přes cestu je vzdálena asi 100 m Bílá skála.

Od Drátníku po čer. zn. a silničkou k Milovům na rozcestí s pomníčkem lesních dělníků. Odtud nahoru kamenitou lesní cestou až k rozcestí a oblouku asfaltové cesty. Stále v přímém směru (sejdeme z cesty) lesem ještě 400 m k Bílé skále. Od pomníčku 3 km.

Bílá skála je chráněný přírodní výtvar, *horolezecká činnost je omezena na pozdně letní a zimní období* (viz str. 32). Sestup pouze *slaněním*. Slaňovací kruh je ve výšvihu hřebene nad J stěnou.

1. *Hm.* Přev. zářezem k hraně, místy k. t., vzhůru. Namáhavé! — V+; F. Čermák—S. Dolníček—J. Palán, 1971.

2. *Červený koutek.* Vzpořem n. t. do otevřeného kouta a dol. (sm.) nahoru. — IV+; P. Bořil—Z. Lukeš, 9. 9. 1973.

3. *Babí léto.* N vl. od Zklamané. Přímou vzhůru ke sk., od ní T 1,5 m vpr. na pilířek a jím na vrchol. — IV+; P. Bořil, 8. 9. 1973.

4. *Zklamaná.* Mělkým vhloubením pod černý převis (sk.), T dol. a dalším vhloubením vzhůru. — III+; J. Putna—Z. Žáčková, 1970.

5. *Kukačka.* N vl. od Golema pod středem oblého převisu. Přímou přes převis na odštěpy. Odtud do kolmé stěnky (sm.). Přes ni na skloněnou plotýnku a jejím středem na vrchol. — IV; T. Kastner—F. Trefulka, 1982.

69. *Bok.* — IV.

70. *Divoženka.* — IV (var. V).

I. Trůn

Horní, ostřejší část Křižáneckého hřebenu s několika věžkami a se svislou, asi 16 m vysokou údolní stěnou, lezecky vděčnou a náročnou.

71. *Krach.* Na levém rohu stěny na hladkou římsu, z ní výrazným vhloubením v l. části stěny přes několik převísků na vrchol. — IV; P. Bořil—M. Schwarz—A. Zavadil, 27. 4. 1976.

72. *Lázeňská.* Svislou stěnkou podél spárek pod převis, dol. na malý balkónek ke sk. a vhloubením a stěnkou na vrchol. — IV+; P. Bořil—M. Schwarz, 26. 4. 1976.

73. *Pradávná.* Svislou stěnou přímo vzhůru na římsu pod převisem, exp. travers dol. kolem rohu, přes přev. bloček pod vrcholový blok a jeho pr. bokem na vrchol. — IV; neznámí lezci. První známý průstup: J. Krejčí—A. Zavadil, 18. 5. 1958.

Horní varianta. Z římsy šikmo dopr. přes t. převis a na vrchol věžky. — Č. Kubík—J. Novák, 17. 5. 1976.

Sekáč. — IV; J. Brych—M. Sekanina, 1983.

74. *Skluzavka.* Po šikmých stupních pod hladkou stěnkou (kr.), kterou n. t. do přev. spárky a tou na vrchol. — IV+; P. Bořil—M. Schwarz—M. Žejdlík, 7. 7. 1976.

75. *Manželská.* — II.

75a. *Křižánecká hřebenovka.* — II—III.

Hrádek

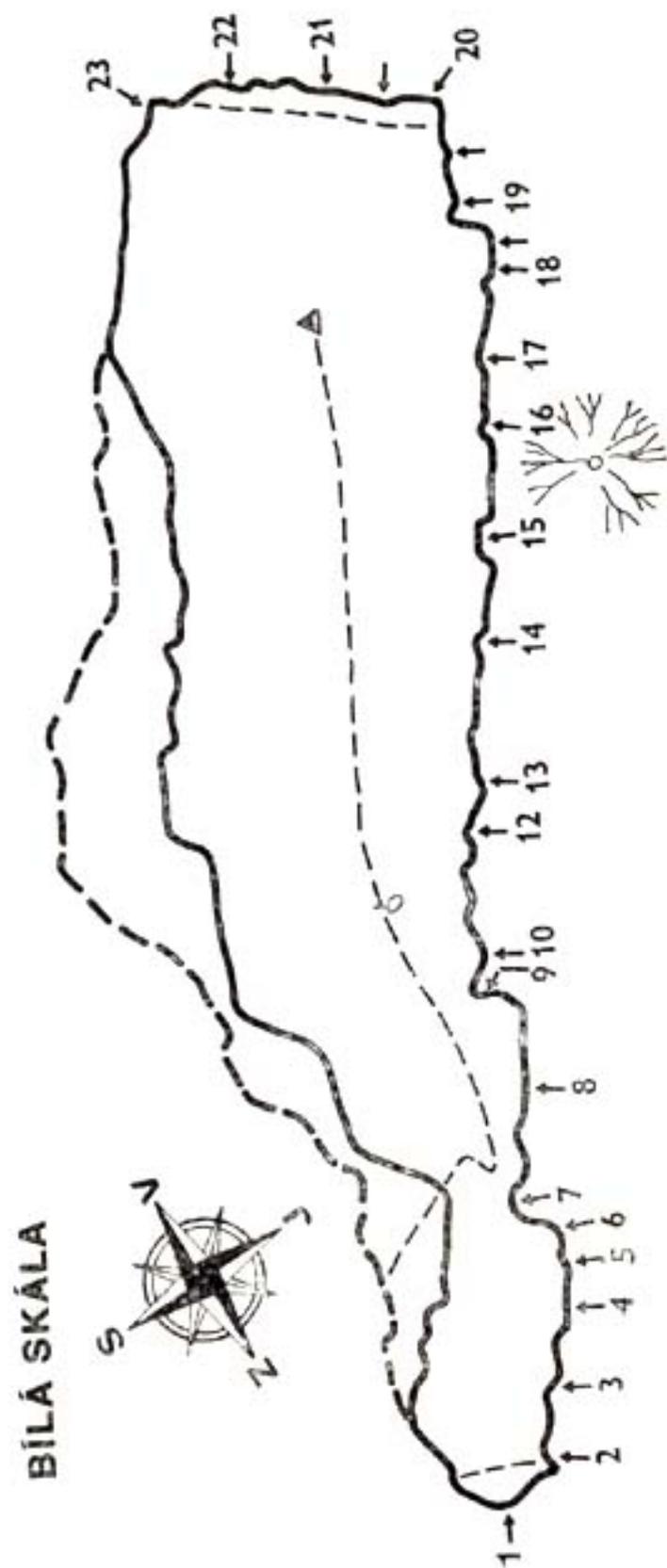
Osamělá kompaktní věžka, asi 50 m pod spodním koncem Křižáneckého hřebenu.

Gilotina. — V.

Inženýrská Odyssea. — V.

Hej-hop. — III+.

Jeřabinka, Dračí zoubek, Stoh, Varhany — lezecky bezvýznamné skalky pod mod. zn.

6. *Golem*. Vhloubením na malou kazatelnu (sm.) a zl. na vrchol. — III+; P. Bořil—Z. Lukeš, 9. 9. 1973.

7. *Pravěká*. — II—III; Lavička, 1940.

8. *Alenčina cesta*. N do těžké stěny vl. od Barpultu. Vzhůru ke smyčce, T dopr. (sm.) a volně přes největší převis do sedla. Hezké! Nejistěno! — V; P. Bořil—M. Schwarz, 1970.

9. *Barpult*. Postavením nebo T k. t. zpr. pod stropem k 1. sk. a přes ni ke 2. sk. Dále vhloubením na malý balkónek. T doprava (sm.) a dalším vhloubením vl. na vrchol. — IV+ A₁ (5—); D. Boháč—J. Slabý, 11. 6. 1966.

10. *Indiánské léto*. N vpr. od vhloubení Barpultu. Puklinou přes dvě oblé lávky nahoru. Odtud dopr. a zpět šikmo vl. a širokou spárou vzhůru. — V A₁; Z. Roušar—J. Řádek, 27. 8. 1972. — 5+; T. Kastner—F. Trefulka, 1982.

11. *Veselá vojna*. Koutem ke skobě, přes převis vzhůru ke kruhu. Dál přímo přes převis na polici. Vzhůru pod strop nebo přímo, obejdeme jej zpr. a členitou stěnkou na vrchol. — V; T. Kastner—B. Sýkora, 21. 8. 1982.

12. *Svratecká*. Hladkým zářezem k 1. sk., překrok dol. a podél skob na malý balkónek. Dále lámavým koutem na vrchol. — IV+; Z. Kysilka—Studničný, 1957.

13. *Ráfek*. N 3 m vpr. od Svratecké. 1. sk. je 5 m vysoko v hraně výrazného převisu. Přes převis a po dobrých chytech ke 2. sk. v 8 m. Od ní přímo vzhůru do světlých ploten ke 3. sk. Stěnou pod převis (hodiny v pr. části převisu). Převisem zpr. na vrchol. Od N dodržovat přímý směr! — IV+; J. Raufus — Z. Roušar, 16. 9. 1973.

14. *Zavadilka*. N 2—3 m vl. od N Jeskyňky. Přes převisek a stěnkou pod veliký převis, přes který po skobách a nad převisem T dopr. a vzhůru pod dopr. čnějící odštěp. Zářezem za odštěpem (sm.) a přes několik převisků, přes poslední největší středem (sm.) do vrcholové stěny, kterou vzhůru. — IV+ A₁; L. Benešová—P. Koubek, 30. 8. 1970. — 5; T. Kastner—K. Novotný, 22. 8. 1982.

15. *Jeskyňka*. N ve spádnicí žl. výlomů (jeskyněk), 3 m od buku, přes které (sk.) nahoru. Dolez mírně přev. stěnkou. Hezké! — IV—; O. Vinklář—B. Zohorna, červen 1959.
16. *Braunova direttissima*. N hladkou stěnkou pod převis (sm.), krok dopr. (sk.) a přes odštěp pod další převis (sk.). Pod převisem exp. T dol., zářezem (sm.) do stěnky přímo přes převis (T. Kastner—K. Novotný, 22. 8. 1982 při 2. přeletu). Přes další převis do rozlámané stěnky pod veliký převis. Přes převis zářezem (sk.) exp. do stropové spárky (sm.) a vrcholovou stěnkou nahoru. — V; J. Braun jištěn J. Vackem, 1968; 1. přelet a popis P. Bořil—M. Schwarz, 5. 7. 1976.
17. *Studentská*. Stěnkami pod převis (t.), pod ním krok dopr., nad něj, krok dol. a přes řadu převísků pod zářez v hlavním převisu. Tím k. t. na hladkou plošinku. Šikmo přes převis dopr. a po hladké hraně dol. na vrchol. — V; O. Vinklář—B. Zohorna, 1959, po hlavní převis; V. Hospodář—Z. Roušar—J. Vacek, 22. 9. 1963.
18. *Cesty hrůzy*. N na l. straně Kuloáru. Hranou až pod převis (kr.), od kruhu šikmo dopr. pod převis do zářezu a jím až pod hlavní převis stěny. Pod převisem T dol. na polici (jištění spol. se Studentskou). Z police T po skobách dopr. na hranu. Po její l. straně pomocí skob na polici (jišt.). Odtud pr. hranou na vrchol. — IV A₁; J. Putna—Z. Žáčková, 9. 5. 1971.
19. *Kuloár*. — II.
Trapper. — III.
20. *Májová*. Zářezem pod velký převis (kr.). T dopr. a stěnkou přes dvě další sk. nahoru. — IV+; J. Braun—J. Vacek, 1. 5. 1967.
Macek. — V A₁; M. Myška.
21. *Páter*. Silně přev. V stěnou pomocí skob na malý balkónek (jištění) a pilířem vpr. na vrchol. — V A_{2,3}; Z. Kysilka—I. Studničný, 1957; dolez M. Schwarz, 1967.
- 21a. *Alpská balada*. Přev. stěnou pomocí vklíněnců na balkónek. — IV+ A₄; J. Brych—F. Trefulka, 1977.

22. *Večernice*. N vpr. od Pátera. Přev. stěnou místy n. t. vzhůru na balkónek Pátera (jišt.) a pilířem vpr. na vrchol. — IV+; Z. Roušar—J. Řádek, 26. 8. 1972.
23. *Tis*. N vpr. od velkého převisu. 5 m ve stěně kr. Stěnou 6 m vzhůru na lávku. Z ní hranou světlého výrazného pilíře vzhůru na vrchol. Výstup stále v kolmici! — IV—; Jeřábek—Z. Roušar—J. Řádek—J. Slabý, 28. 8. 1971.

Výstupy v zarostlé SV stěně jsou zakázané.

B. Ostrá skalka

První v řadě skalek po pr. straně od mod. zn. tur. cesty ve směru z Mor. Křížánek na Devět skal. Zajímavý úzký skalní útvar v těsné blízkosti cesty. Od Mor. Křížánek 2 km. Doba výstupu je *omezena na pozdně letní a zimní období* (viz str. 32). Sestup pouze *slaněním*. Výstupy v r. 1973 uskutečnili P. Bořil a Z. Lukeš.

1. *Hrana odepsaných*. JV hranou. — IV+.
2. *Slunovrat*. Přev. stěnkou přes lavice na vrchol. — IV+.
3. *Amfora*. Pr. hranou přev. stěny a přes převis na vrchol. — IV.
4. *Lučičtě*. Ze Zubaté spárky dopr. na vrchol. — III.
5. *Zubatá spárka*. — II.
6. *Výmlat*. Jemnou spárkou na hranu a stěnkou dopr. na vrchol. — IV.
7. *Blikanta*. Přímou po S hraně nahoru. — V.
8. *Plotnička*. Středem plotničky v Z části nahoru. — II.
9. *Sestupová cesta*. — II.
10. *Bílý pilíř*. — III—IV.
11. *Ponurá*. Vhloubením nahoru. — III.
12. *Večerní*. — III.
Levá stará.
Normálka.
13. *Krvavá zahrádka*. VI. od J hrany nahoru. — III+.
Pravá stará.

C. Uhlíř

Tmavá, asi 12 m vysoká skála, ležící v pásu skalek po pr. straně mod. zn. tur. cety z Mor. Křižánek na Devět skal. Je v pořadí druhá za Ostrou skalkou, asi 80 m od ní a od mod. zn. cesty.

Doba výstupu je omezena na pozdně letní a zimní období (viz str. 32). Sestup pouze sláněním.

Výstupy v l. 1973–1982 uskutečnili P. Bořil, M. Schwarz, F. Roučka, D. Roučková, F. Trefulka, J. Brych.

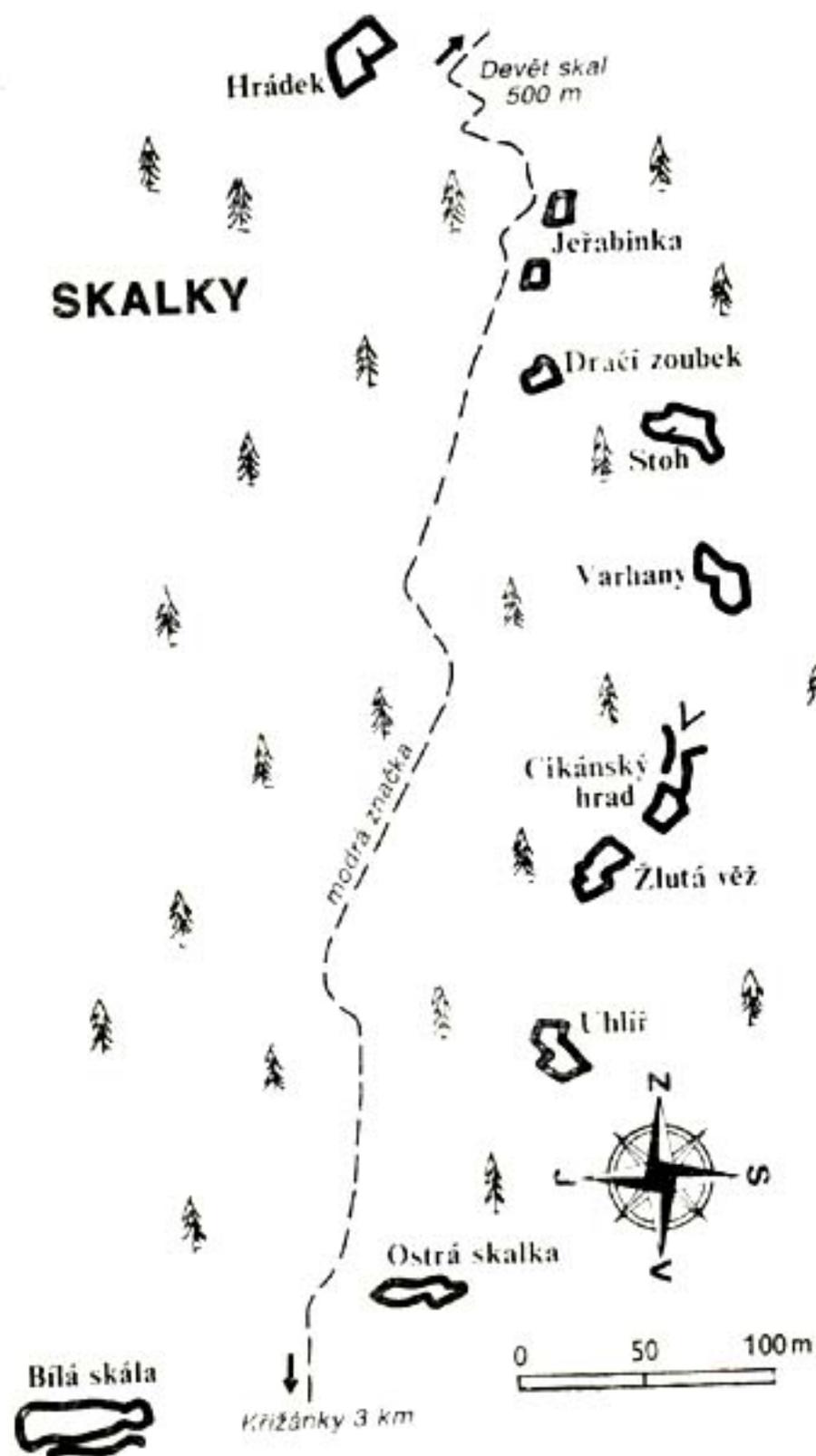
1. *Lítačka*. Stěnkou vl. od vel. kouta. — V.
2. *Zuboroh*. Spárkou přes zobákovitý převis na vrchol. — V.
3. *Rohozub*. Koutem a spárkou vpr. od sedélka. — III.
4. *Kulatá*. Po pr. hraně vedle Rohozubu na vrchol. — IV+.
5. *Lomikámen*. Výlomem do kouta a přes špičatý blok vzhůru. — IV.
6. *Levý žlábek*. — IV—.
7. *Pravý žlábek*. — III.
8. *Hodinková*. Členitou stěnkou pod převis a spárkou přes něj na vrchol. — IV+.
9. *Uhlířova brada*. — IV+.
10. *Uhlířův úsměv*. N 1 m vpr. od výklenku. Středem plotny po odštípnutých blocích (některé volné) ke kr. a nad ním ke sk. (A₀) a na polici Uhlířovy vrásky. Z ní ke kr. a vzhůru nad zub. Namáhavé! — V+ A₀; P. Fiala—J. Maštera, 1980.
11. *Uhlířova vráska*. Pr. hranou přev. SV stěny n. t. na vytlačující lávku a dol. ke kruhu. Po lávce T dol. na její konec a přes převis do vrcholové stěnky, kterou nahoru. — IV+; P. Bořil—M. Schwarz, 1975.

D. Žlutá věž

V pořadí třetí skalka po pr. straně mod. zn. tur. cesty z Mor. Křižánek na Devět skal.

Horolezecká činnost je zde zakázána, proto uvádíme jen názvy dřívě zde vykonaných cest bez popisů a pro registraci jména prvolezců.

Výstupy v l. 1972–1973 prostoupili P. Bořil, F. Čermák, J. Palán, M. Schwarz.

1. *Repudin.* — V.
2. *Žlutý kout.* — II—III.
3. *Plotny.* — IV.
4. *Srpnové slunce.* — IV.

E. Cikánský hrad

Skála leží v pásu skalek po pr. straně cesty z Mor. Křižánek na Devět skal. Za Ostrou skalkou, Uhlířem a Žlutou věží čtvrtá v pořadí těchto skal.

Horolezecká činnost je zde zakázána, proto uvádíme jen názvy dříve vykonaných cest bez popisů a pro registraci jména prvolezců.

1. *JV hrana.* — II.
2. *Ministrant.* — IV.
3. *Rozčarování.* — IV+; J. Budílek—F. Roučka, 1982.
4. *Cesta snů.* — VI—; J. Budílek—F. Roučka, 1982.
5. *Šedá eminence.* — V—; P. Bořil—M. Schwarz, 1975.
6. *Divočina.* — II—III (jedno místo IV).

MALÍNSKÉ SKÁLY

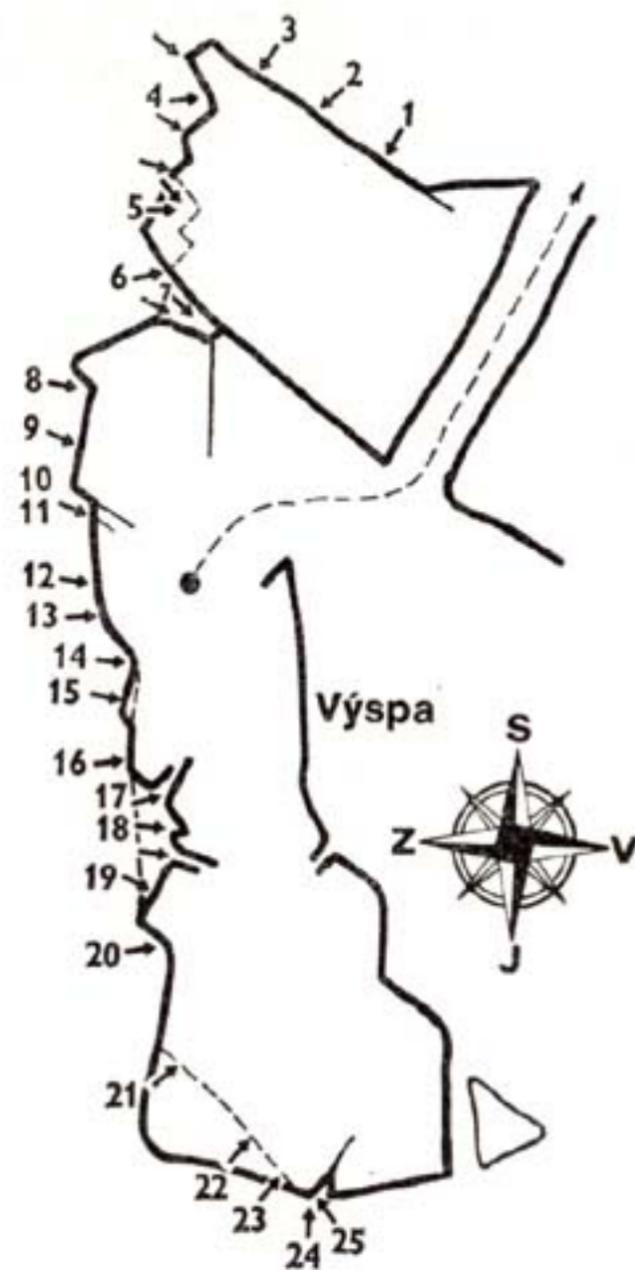
(811 m n. m.)

Skupina 4 větších útvarů a několika malých věžek. Na čer. zn. proti Drátníku. Malínské skály jsou chráněný přírodní výtvar, *horolezecká činnost není omezena*.

A. Výspa

Dobře viditelná z Drátníku. Hřebenovitý útvar, táhnoucí se do příkrého svahu, se svislými Z stěnami, vesměs porostlými drsným lišejníkem. Dole vybíhá ve věžku, Ďáblovu kazatelnu.

1. *Cesta tří přátel.* Svislou stěnkou (sm., sk.) na hlinitý vrchol. — IV; P. Bořil—F. Čermák—J. Palán, 18. 8. 1974.
2. *Jednoskobová.* Stěnkou v blízkosti stromu (sk.) vzhůru na hlinitý vrchol. — IV; J. Brych—P. Bořil, 18. 8. 1974.
3. *Dohoda.* Kolmou, nepříznivě vrstvenou stěnkou bez možnosti jištění na vrchol. Obtížné! — IV+; P. Bořil—K. Kalný, 11. 8. 1968.
- Madlišť.* — II.

MALÍNSKÉ SKÁLY

4. *Jehličnatá.* Těsně vpr. od hrany pr. žebra stěnkami na mechovou plošinu. — III; R. Vaníček.
5. *Hlavička.* Vpr. od hrany č. 4 středem stěny výrazného kouta, uzavřeného stropem, přímo vzhůru k okraji stropu a žlábkem dopr. na vrchol. — IV; F. Roučka, 7. 9. 1975.

6. *Čertovo lože*. Tupou hranou do svislé stěny a na lávku, odtud l. částí mírně přev. stěny n. t. na vrchol. — IV+; P. Bořil—J. Brych, 18. 8. 1974.
7. *Traversník*. — II.
8. *Mechová*. — III+.
9. *Saxifraga*. Hladkou stěnkou n. t. (nebo lehčeji koutem vl.) na malou lavici, vhloubením n. t. do malého výklenku ke sk., T mírně dopr. a nahoru na malý balkónek, odtud svislou stěnkou vzhůru na vrchol. — IV+; P. Bořil — A. Zavadil, 19. 8. 1974.
10. *Dřevorubecká*. Krátkou stěnkou do hlubokého zářezu, jím vzhůru do vrcholové stěny a tou na vrchol. — IV+; P. Sejrek—M. Schwarz, 1967.
11. *Tutenkámen*. Přes vysoký hladký stupeň do šikmého kouta vytvořeného stěnami, jím s obcházením bloků až po přev. koutek a jím na plošinku vl. od vrcholu. — III; brněnští lezci, 1967.
12. *Akademická*. Po šikmých plotýnkách do hladkého kouta, jím (t.) do stěny z plochých destiček a jí šikmo dol. na plošinku. Z ní přev. stěnkou na vrcholovou plošinu. — IV; M. Ptáček—R. Vaníček, 16. 8. 1962.
13. *Ďobova cesta*. Stěnkou a vhloubením vpr. od volného balvanu na širokou lávku, 3 m dol. a hladkou stěnkou na další plošinu. Koutem na poslední plošinku a přev. stěnkou na plošinu vl. od vrcholu. Hezká, exp. cesta! — III+; P. Langer—M. Píro, 16. 8. 1962.
14. *Lišejníkový kout*. Přes vysoký hladký stupeň do l. koutu, jím v. t. vzhůru na malou kazatelnu a zl. přes převis na vrchol (převis přímo — Č. Kubík, 29. 4. 1978). — IV+; P. Bořil—A. Zavadil, 18. 8. 1974.
15. *Sokolík*. Vede nápadným světlým pruhem stěny. Přes vysoký hladký stupeň a svislým zářezem na plošinku, z ní delším, mírně přev. zářezem po puklině na sokolík pod lišejníkový převis. Šikmo dopr. přes něj (zpravidla chycením za karabinu ve sk. nad převisem) na skloněnou římsu a dol.

- přes hladké stupně na vrchol. Hezká cesta! — IV A₀ (5); M. Schwarz—P. Sejrek, 1967.
16. *Nová cesta*. Přes bloky k úpatí přev. 2m hrany, koutkem vl. od ní na římsu, z ní středem svislých stěnek přes 2 balkónky a převisy na plošinu pod vrcholem. — IV; P. Liščinský—R. Vaníček, 25. 7. 1970.
17. *Orlí komín*. — II—III.
18. *Syrečky*. Po stupních do kouta, hrankou pod stěnkou a její l. částí po nepříznivě vrstvených oblých chytech na hřeben. — III+; P. Sejrek—M. Schwarz, 1967.
- Procházka*. — II.
19. *Promenáda*. — II.
20. *Zábavný koutek*. Vytlačujícím převisem T dopr. do kuloáru a tímto dopr. na polici. Dále přes několik převisů vzhůru na hřeben. — V; P. Bořil—F. Čermák, 18. 8. 1974.
21. *Žluté pupky*. Přev. stěnkou n. t. na vytlačující lávku a podél sk. pod převis, T dol. do kuloáru a dopr. na polici (jist.). — IV+ A₂; P. Bořil—M. Schwarz, 12. 5. 1968.
22. *Ples upírů*. Stěnkou vl. od pr. hrany na vytlačující lávku. Mírně dopr. a silně přev. stěnou k. t. k nýtu. Přímou vzhůru n. t. přes převis a zářezem na polici (jist.). — V+ A₀ (6—); P. Bořil—M. Schwarz, 24. 7. 1973.
23. *Křemínek*. Stěnkou z pr. okraje předskalí přes sk. k nýtu a mělkým sokolíkem na malou plošinku. Po mechovité lávce vl. k polici (jist.). — V; P. Bořil — A. Zavadil, 6. 9. 1969.
24. *Mohykán*. — P. Bednařík, J. Šustr, 1980.
25. *Žiskrová*. Nástup za hranou v mělkém přev. komínku do lámavé stěny. Z malé kazatelničky přev. a vytlačující stěnou mírně dopr. na lavici, kde jistíme. Dále přímo vzhůru přes přev. stěnkou na vrchol. — IV+ A₃; P. Langer—M. Píro, 16. 8. 1962.

B. Zubří skála

Rozložitý útvar rozeklaných tvarů, značně zarostlý. Ve V části hřebene je bizarní věžka Psi hlava. Na opačné straně je štrbinou oddělená skalka Zvon. Cesty vedou J stěnou.

Talířková. — III+.

26. *Uzlová*. — IV; J. a J. Dobrovolní—P. Janošik, 16. 8. 1962.
 27. *Cesta marodů*. — IV; P. Glajc—F. Roučka, 1982.
 28. *Přímá*. — III+.
Hlemýždí. — III+.
Čičí. — III; D. Černá—F. Roučka, 14. 10. 1979.

Zvon (vysoká masivní věžka přilehlá od Z k Zubří skále)

29. *Krtek*. — III; P. Glajc—J. Staněk, 1982.
 30. *Zvonkohra*. — II.
 31. *Freska*. — V.
 32. *Quasimodo*. — IV.

C. Srnčí věž

Mohutná hranatá věž se svislými stěnami. Lezecky nejděčnější je asi 14 m vysoká a příznivě vrstvená Z stěna.

33. *Po žebříčku*. Pomocí žebříčku do přev. stěnky, přes převisek na hranu a po ní dol. na vrchol. — IV A₄; P. Fiala—F. Trefulka—J. Vostrčil, 22. 10. 1977.
 34. *Atlas*. N ve vhloubení vpr. od výrazného převisu (zub) se stromem. Vhloubením 2 m vzhůru, pak 3 m dol. nahoru a přímo na vrchol. — III—; J. Budílek—F. Roučka, 1977.
 35. *Trefa*. Těsně vpr. od č. 34 mírně přev. stěnkou do otevřené, položené hlinité spáry a tou na vrchol. — II—III; F. Trefulka—A. Zavadil, 22. 10. 1977.
 36. *Doktorská*. — II—III; D. Novák—Z. Jindrová, 22. 10. 1977.
 37. *Bivaková*. Nad bivakem vpr. od smrku pod obtížný převis, přes něj n. t. šikmo dol. a dále po skloněných plotnách na vrchol. — IV+; P. Fiala—J. Vostrčil, 22. 10. 1977.
 38. *Alfa*. Za rohem přes hladkou stěnkou a převis přímo vzhůru, dol. na vyčnívající blok a širokou hranou na vrchol. — III—.
 39. *Beta*. Přes 3 vysoké stupně a oblý převisek do vhloubení a jím na vrchol. — III.
 40. *Gama*. Přes převis na plošinu, přes další převis na l. hranu a po ní šikmo dopr. na vrchol. — IV; F. Čermák—J. Palán, 18. 8. 1974.
 41. *Delta*. Přes mohutný převis v. t. na balkónek a pr. okrajem stěny na vrchol. — IV+; P. Baar—J. Novák, 12. 6. 1976.
 42. *Hruška*. Svislým vhloubením, nejprve jeho přev. l. bokem (n. t.), potom jeho středem na podvrcholové plotny a po nich dol. na vrchol. — V; Z. Kubicová—F. Oubrecht, 23. 10. 1977.
 43. *Bílá stěnka*. Od úpatí mohutného komína dopr. do nápadně bílé svislé stěny, jejím středem na úzkou římsičku a dále vzhůru po malých chytech na hranu a po ní na vrchol. Hezká cesta! — IV; F. Čermák—J. Palán, 18. 8. 1974.

44. *Prúser*. Ve spodní polovině stěny je výrazný zub, tvořící hodiny. Nástup ve spádnicí hodin na vyčnívajícím kameni, přev. hladší stěnkou pod převisek, šikmo dopr. nahoru, pod zub, přímo na něj (sm.) a dále do středu stěnky, T dol. na hranu a po ní na vrchol. — IV+; D. Černá—F. Roučka—A. Zavadil, 16. 4. 1979.

D. Škuner

Dosti mohutný hranatý útvar, tvarem připomínající širokou loď.

- Průvlak*. — II—III.
Kýl. — I—II.
 45. *Lodnická*. — II.
Dělová roura. — II.
 46. *Kapitánský můstek*. — IV+.
 47. *Schody do kotelny*. — IV.
Vratiplachta. — II.
 48. *Kormidlo*. — II.
Pirátská. — III; F. Trefulka, 1982.
 49. *Korzár*. L. stranou hladké stěny na veliký balvan. Přepad do stěny a tou vzhůru pod hladké převisy. Šikmo dol. na hranu a po ní dopr. na vrchol. — IV; J. Budílek—F. Roučka, 14. 8. 1977.
 50. *Dýmka strýce Bonifáce*. Koutem vzhůru a dalším vhloubením vpr. na malý balkónek. Přev. spárou přímo na plošinku (smyčka za dunivým blokem) a přímo přes vrcholový převis na vrchol. — IV+A₀; P. Bořil—Z. Lukeš, 7. 9. 1973.
Křesadlo. — II.
 51. *Díra do podpalubí*. — III.
 52. *Čára ponoru*. — III.
 53. *Lodivod*. — III.

Buldok

Malá oblá věžka několik metrů za Škunerem.

DRÁTNÍK

Horolezecká škola Vysočiny
Aleš Zavadil

Název Drátník nebo též Dráteničky pochází z doby, kdy ještě na Mílovech a v okolí byly hamry na výrobu kovového zboží.

Hřebenovitý útvar asi 200 m dlouhý, běžící ve směru J—S, je na vrcholu zalesněného kopce mezi obcemi Blatiny a Samotín. Leží v centru CHKO Žďárské vrchy a pro svou polohu a pro blízkost „horolezeckých chalup“ je nejnavštěvovanějším terénem Žďárských vrchů.

Drátník (775 m n. m.) tvoří několik věží v jižní části se stěnami 30—35 m vysokými. Severní část tvoří menší věže se stěnami 6—12 m vysokými. Na všech věžích jsou lezecké cesty převážně ve strmých až svislých západních stěnách. Východní stěny jsou (s výjimkou Orla) povlovnější. Severně od hlavního hřebene jsou dvě menší věže, *Archa* a *Pagoda*. Západně, asi 50 m od hlavního hřebene, je dvojvěžka *Pašerák* a *Zastrčená skalka*.

Pod západními stěnami Drátníku vede čer. zn. tur. cesta ze Sněžného k Devíti skalám. Pro nebezpečí zřícení se turistické výstupy na vrchol Drátníku nedoporučují.

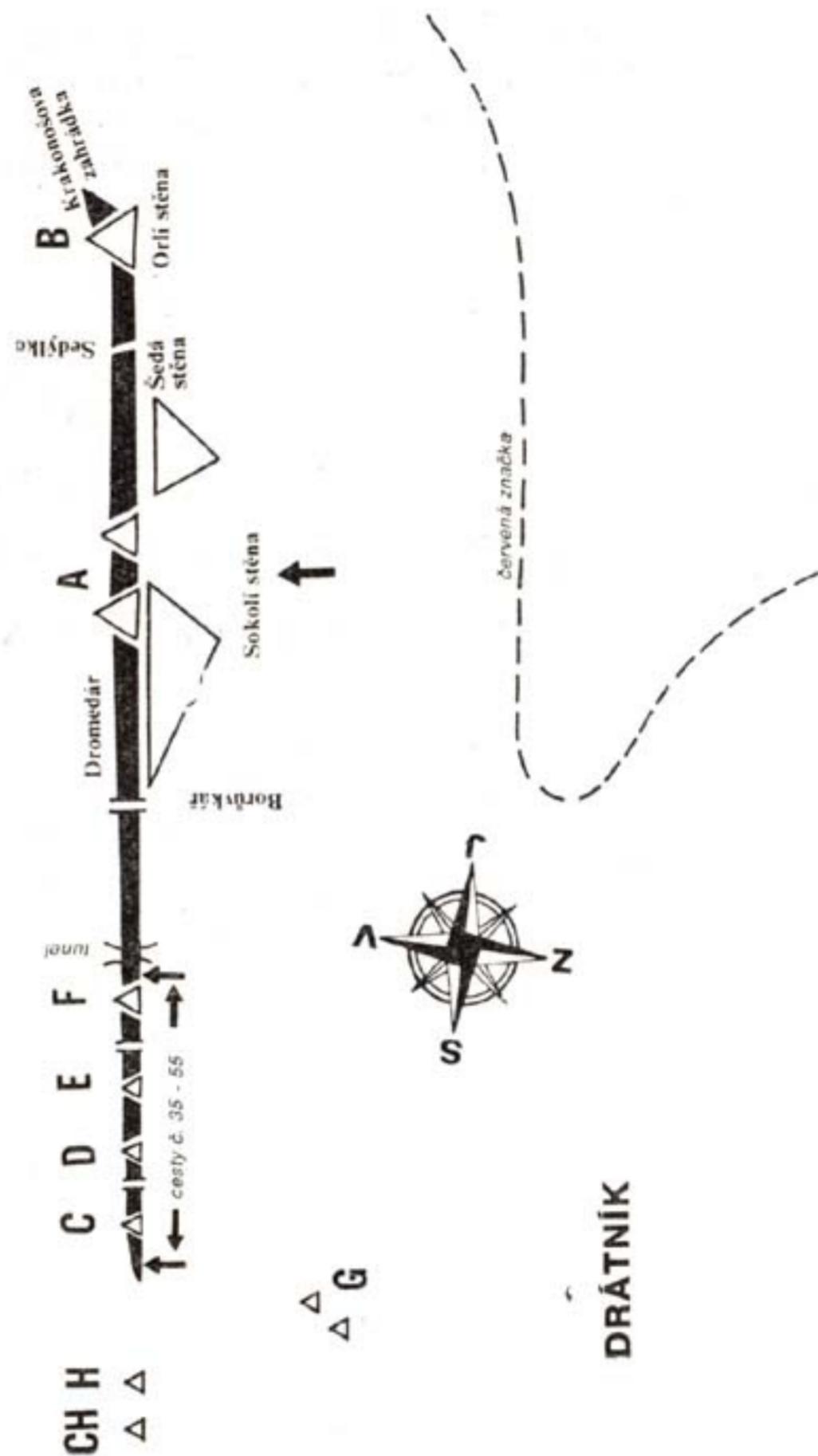
Přístup: z Nového Města autobusem N. Město—Svratka do Sněžného, dále po čer. zn. přes Blatiny ke skále (3 km). Tímto autobusem také lze na zastávku Blatiny, po silničce do osady Blatiny 1,5 km a dopr. po čer. zn. a pěšinou k jižnímu cípu skály. Nechodit po loukách! Přístup též z další zastávky autobusu Milovy, kolem Milovského rybníka (koupání), přes veřejné tábořiště (táboření) na lesní silničku. Po ní 2 km lesem zel. zn. na rozcestí a dol. po čer. zn. ke skále. Z Milov 35 minut.

Ze Žďáru nad Sázavou autobusem Žďár n. S.—Sněžné na zastávku Kadov, po zel. zn. lesem přes Samotín (hostinec) a dále přes ploché sedlo ke skále (45 min.). Toutéž linkou lze na zastávku Krátká, odkud po silničce přes Samotín nebo kolem kravina přes Blatiny až na čer. zn. těsně pod skálou. Při příjezdu autem parkovat na Milovech nebo jiných vyhrazených parkovištích. Neparkovat na louce mezi Blatinami a Samotínem nebo v lese!

Drátník je chráněný přírodní výtvar, *horolezecká činnost není omezena*.

A. Sokolí věž a Otoman

Popisy lezeckých cest začínají Z stěnou Sokolí věže, tzv. Sokolí stěnou, lezecky nejděčnější a nejvíce lezenou a pokračující směrem dopr. kolem celého masívu.

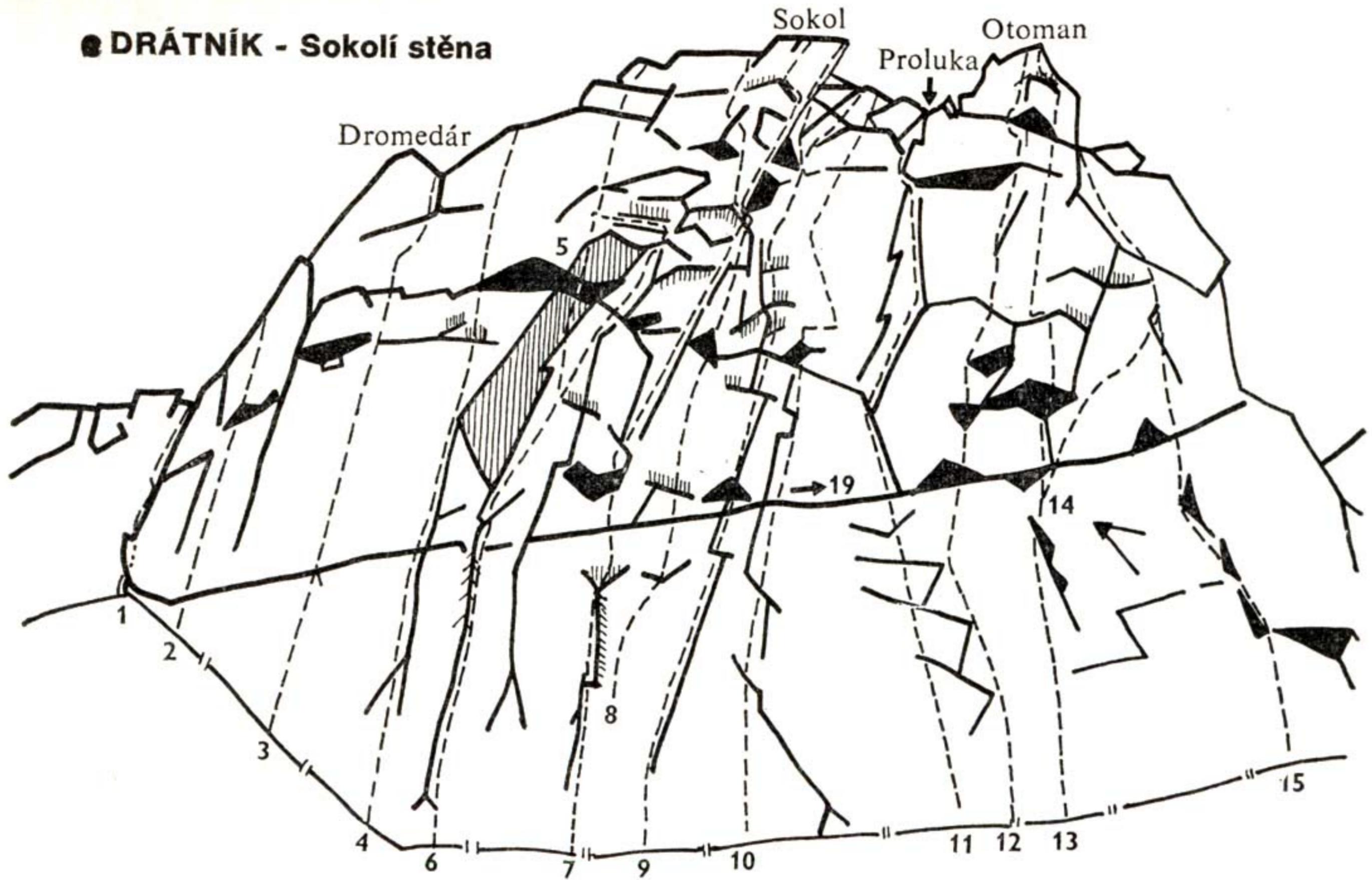
Normální cesta na vrchol Drátníku vede od Z po svahu k tunelu, průlez na druhou stranu, dol. podél stěnek a ve zpětném směru na hřeben. Přes věžku a střední hřeben do štrbiny Borůvkáře. Po exponovaném hřebeni (I) Dromedára na nejvyšší vrchol Drátníku.

SOKOLÍ STĚNA

50 m široká a průměrně 35 m vysoká Z stěna Sokolí věže. Spodek střední části tvoří strmý skalnatý svah o výšce 5 až 8 m, který přechází ve vlastní stěnu, vysokou 10—25 m. Spodní partie stěny jsou přeřaty šikmo dopr. běžící trhlinou. Hlavním vrcholem stěny a celého masívu je blok *Sokol*, vpr. od něho je nižší blok *Otoman*. Mezi nimi je plošina *Stůl* a štrbina *Proluka* s malým skalním oknem.

1. *Borůvkář*. Obvyklá sestupová cesta. — I—II; novoměstští turisté, kolem r. 1940.
2. *Brňáček*. — II.
3. *Ptihuha*. — III; M. Drahný, 1967.
4. *Prvňák*. Po skloněných plotýnkách a nepříznivě vrstvených stupních pod svislou stěnkou, přes ni přímo (t.) a dol. přes převísek na hlinitou lávku. Z ní šikmo dopr. po plotýnkách na 1. okraj vrcholového hřebenu. — III; J. Krejčí—A. Zavadil, 28. 6. 1959.
5. *Černý převis*. — IIIA₁; Z. Kocholatý—J. Winter, 12. 8. 1963.
6. *Obkročák*. Středem oblého pilíře a žlábkem do zářezu, z něho dopr. stěnkou na žebro, po jeho ostří a svislou stěnkou pod převísek, dlouhý krok v expozici dol. na římsu a po plotýnkách s lištami na vrchol. hřeben. — III; J. Krejčí—M. Švorčíková, 31. 8. 1958.
7. *Starosta*. Po pilířku a přes převísek na spodek svislého žebra (kr.). Zl. (t.) na jeho temeno, dol. do přev. stěnky a po lištách šikmo dopr. a vzhůru na plošinku pod převisy. Dol. přes přev. blok (exp.) na úpatí žlábkou (borovička) a jím na plošinu vl. od vrcholového bloku. — III; M. Švela—V. Vorlíček, 14. 10. 1956.

● DRÁTNÍK - Sokolí stěna

8. *Generálka*. Po pilířku č. 7 pod převisy, přes 3 přev. bloky na plošinku v č. 7. N. t. přímo vzhůru na vytlačující římsu a z ní pomocí stupu dopr. na přev. stěnu vrcholového bloku a tou n. t. na jeho vrchol. — IV—V; R. Fürst—A. Špiñar, 10. 5. 1963.

9. *Sokol*. Z kouta dopr. přes převisek do dlouhého zářezu se šikmými římsami a jím až pod 2 výklenky (v horním bývalo sokolí hnízdo). K okraji hnízda, odtud po lištách exp. T šikmo dopr. do koutka a jím na římsu pod plošinou Stůl. Horní varianta: z plošinky pod hnízdem stěnkou šikmo dopr. a vzhůru na pr. okraj lišt a po nich do koutka a na římsu (kr.). — III+; A. Zavadil, 1955.

9a. *Sokolí spára*. Jako č. 9 do „hnízda“, odtud přímo vzhůru po nýtech úzkou přev. spárou a vzporem na skloněnou plošinku těsně pod vrcholovým blokem. — A₁ (6+); R. Antoníček—J. Kuchovská, 10. 7. 1960.

10. *Šerif*. Přes 2 přev. bloky a po šikmém pilíři pod hladký mělký zářez (vl. kr.). Zářezem n. t. pod svislou stěnkou a tou na vodorovnou římsu. Po ní krok dopr. a přímo vzhůru téměř svislou plotnou se sporými chyty (kr.), pod přev. blok a přes něj poněkud zl. na římsu pod plošinou Stůl. Velmi hezká cesta! — IV, j. m. V; V. Hron—O. Palínková, 27. 10. 1957.

11. *Schody*. — II; A. Zavadil, 1951.

12. *Petr*. Z malé plošinky při úpatí Schodů středem strmých ploten a přes vysoký hladký stupeň pod strop, koutem zl. nad něj, krok dopr. pod převis, přímo přes něj (nikoli stěnkou vl.), po hraně pod přev. ostří, pod ním exp. překrok dol., (n. t.), zpět na hranu a po ní na temeno vrcholového bloku Otoman. Hezká vzdušná cesta! — III, j. m. IV; A. Zavadil, 1953.

13. *Pavel*. N nad předskalím pod žebrem č. 12. Hladkou svislou hranou do stěny vpr. od žebra, koutem pod převis a přes něj dol. na žebro. Vpr. od přev. ostří krok do trav. žlabu, vzhůru na římsu, hladkou stěnkou těsně vpr. od ostří

pod převisek, 1 m v hladké stěně dopr. a vzhůru přes hranu na temeno bloku Otoman. — IV; R. Heřmanský—J. Hrbotický, 8. 7. 1956.

14. *Galérka*. — II; A. Zavadil, 1953.

15. *Otoman*. Po skloněné plotně, svislou stěnkou a oblou hranou vl. od pilíře na hladkou šikmou plošinu pod převisem, přes něj v. t. po špičatých blocích na římsu a dol. přes přev. stupeň (t.) k úpatí trav. žlabu. Dol. přes 2 vysoké kolmé stupně pod strmou stěnkou a jejím středem šikmo dopr. na temeno bloku Otoman. — IV—; A. Jajtner—A. Zavadil, 1953.

16. *Chrudimák*. Svislou stěnkou za hladkým koutem n. t. asi 6 m vzhůru, t. překrok dol. na hladký blok a šikmo dol. pod menší převisek. Přes něj přímo vzhůru do stěny a tou na l. okraj rampy. Z ní n. t. šikmo dol. přev. stěnou na l. okraj plošiny Pláž a ke kruhu. — V; M. Schwarz—V. Těšitel, 25. 7. 1965.

Varianta Smetákův strop. Spodním koutem n. t. stále vzhůru až pod mohutný převis a n. t. přímo přes něj na skloněnou plotnu (stromek). Stěnou vzhůru na rampu. — V+; F. Čermák—M. Palán, 23. 5. 1971.

17. *Direttissima*. Přev., opačně vrstveným žebrem n. t. k l. sk., přes oblý převis na šikmou lávku (tudy vede č. 18), z ní mírně přev. stěnkou v. t. přímo vzhůru a přes převisky na rampu. Dále komínem jako č. 18. — V; P. Bořil—J. Putna, 1969.

18. *Lumpárna*. Stěnou vpr. za hranou nad úroveň stropu vl., překrok dol. na římsu, po strmých plotýnkách t. do mělkého vhloubení a dále na lávku. Z ní šikmo dopr. do stěny a vzhůru přes převisek na rampu. Z ní přes vysoký stupeň pod komín, jeho pr. čelistí a nakonec vnitřkem na plošinu Pláž (kr.). Upozornění: ve spodní části jsou nutné co nejdelší smyčky! — IV; V. Vorlíček—A. Zavadil, 4. 11. 1956.

19. *Diagonála*. — II—III; novoměstští horolezci, kolem r. 1960.

ŠEDÁ STĚNA

Nižší, poněkud dovnitř vpadlá stěna mezi Sokolí a Orlí stěnou. Její hřeben klesá dopr. do sedélka při Orlí věži. Spodky jsou většinou přev. Střed protíná šikmo dol. běžící lávka zvaná Smetiště. Stěny nad lávkou jsou rovněž přev. Spodek č. 18 je už v Šedé stěně.

20. *Štrbina*. Od nástupu společného s cestou č. 18 poněkud dopr. po oblé hraně s plotýnkami pod hladkou přev. stěnu vl., pod ní šikmo dopr. přes hladký stupeň a po šikmé plotně na 1. okraj lávky, z ní silně přev., příznivě vrstvenou stěnkou do štrbiny na 1. okraji hřebínku Koník. — III—IV; V. a B. Vorlíčkovi, 11. 8. 1957.

21. *Hrejsík*. Hladkým vytlačujícím koutem n. t. mírně dol., sokolíkem na poličku se smrčkem a dále zhruba středem mezi Štrbinou a Netopýrem zarostlým terénem s dunivými bloky pod svislou vrcholovou stěnkou. Tou n. t. poněkud vl. na hřeben. — V; J. Brhel—F. Trefulka, 1979.

22. *Netopýr*. Hlubokým přev. koutem n. t. do jeho pokračování v podobě vhloubení a po plotnách na hlinitou lávku. Z ní přes stupeň do výklenku a přes silně přev. bloky na hřeben. — IV+; V. Kulendík, 30. 9. 1962.

23. *Sedýlko*. Přes převísek do mělkého vhloubení, přes přev. koutek a po plotýnkách na hlinitou lávku, přes vysoký stupeň do žlábků vpr. a jím do Sedýlka. — IV; B. a V. Vorlíčkovi, 8. 5. 1960.

24. *Podsedeček*. — II.

B. Orlí věž

ORLÍ STĚNA

Mohutná Z stěna Orlí věže, 28 m vysoká, svislá a prostoupená četnými převisy. Vrcholí v 1. části a odtud se hřeben snižuje dopr. přes štrbinu Orlíku k bloku Zákusek. Za štrbinou Padáku na samém okraji stojí volně ohromný hranatý

blok zv. Seismograf. Od něho padá dolů ostrá přev. hrana, tvořící pr. bok stěny. Sestup slaněním ze Sedýlka, kde je osazený slaňovací kruh.

25. *Pekelník*. Mechovitou stěnou těsně vl. od kouta na hlinitou lávku, po hladkých plotýnkách pod přev. kout. Tímto n. t. na skloněnou plošinku nad ním a pod přev. okrouhlý blok. Vl. t. nad něj, plotýnkou na hřeben a po něm dopr. na vrchol. — V A₁ (5+); J. Krejčí—M. Schwarz, 30. 7. 1966.

26. *Mechař*. Nástup 1 m vpr. od 1. rohu stěny. Přes hladký blok nebo lehčeji koutem zpr. pod přev. roh, kolem něho překrok šikmo dol. za hranu, stěnkou a ostrou hranou na malou kazatelnu (jišt.). Odtud přímo vzhůru přes mohutný převis a po římsách pod strop. Přes něj vzhůru a dol. na úzkou římsu a z ní poněkud zpr. přes převísek na plošinku těsně pod vrcholem. Krásná, vzdušná cesta, nejmohutnější na Drátníku! — IV; J. a K. Mládkovi, 9. 8. 1959.

27. *Orlík*. „Historická cesta“ — první průstup Orlí stěnou. Přes přev. rožek na římsu, krok dopr. a přes vysoký stupeň a šikmé plotýnky pod přev. stěnu. Trhlinkou šikmo dopr. (sokolíkem) nebo jemnou stěnkou vpr. na začátek římsy, po ní v expozici šikmo dopr. přes těžký převis, svislým vhloubením po římsách pod přev. vrcholovou stěnu a pr. stěnkou kouta šikmo dopr. do štrbiny v hřebenu. — IV—; V. Vorlíček—A. Zavadil, 23. 9. 1956.

28. *Rorejs*. Jako č. 27 až k začátku římsy. Odtud šikmo dopr. n. t. převislým výklenkem (ne koutem vl.) do ploten, jimi v. t. nejprve přímo vzhůru a pak šikmo dopr. na hřeben vpr. od zubu. Lezecky nejvelkorysejší cesta na Drátníku a jedna z nejvelkorysejších na Vysočině! — V; P. Bořil—V. Pípal, 8. 6. 1968.

29. *Mahulena*. Jako č. 30 na horní plošinku, z ní dol. spárou v přev. stěně po skobách vzhůru asi 4 m, krátký T šikmo dol. a vzhůru do kouta v hřebenu. — IV A₁ (7—); A. Špinar—Z. Tománek, 1964. — 7—; J. Šustr a druh, 1982.

30. *Ještěb*. Jako č. 27 přes přev. rožek a vysoký stupeň,

odtud šikmo dopr. po plotnách na plošinku, z ní přev. odštěpem na další plošinku. Z ní přímo vzhůru přes přev. blok do přev. hrany a šikmo dol. přev. stěnkou na římsu pod vodorovnou spárou. Odtud n. t. šikmo dopr. přev. stěnkou na římsu a vzporem na temeno bloku Zákusek. — IV; F. Blážík—A. Zavadil, 7. 7. 1957.

31. *Hlinecká spára*. Z předskalí podél spárky dol. přes převísek s chycením u kr. (čistě n. t., poprvé J. Rybička, 9. 5. 1972), vzhůru a dopr. na malou lávku, stěnkou vzhůru, 2 m dopr. ke 2. kr. a ke 3. kr. pod přev. zářezem. Tímto zářezem n. t. na malou kazatelnu, z ní n. t. podél přev. spáry, která se výše lomí dol. Stále podél spáry po lištách na vrchol bloku Seismograf. Krásná vzdušná cesta! — V A₀ (5+); J. Braun—J. Sodomka, 1964.

Lokotka. — P. Bednařík—J. Hýsek, 1980.

32. *Švec*. Po 1. hraně na mohutný odštípnutý blok. Z 1. okraje bloku přes přev. trojúhelníkový blok na přev. hranu a po ní pomocí skob na římsu vpr. od hrany. Z ní opět po skobách přev. hranou na Seismograf. Vzdušná cesta! — IV A₂ (5); M. Jochman—J. Příbyl, 7. 8. 1986.

JIŽNÍ VÝŠVIH

33. *Padák*. — II; A. Zavadil, kolem r. 1940.

34. *Hřebenovka*. — II—III; A. Zavadil a druhové, po r. 1945.

KRAKONOŠOVA ZAHRÁDKA

Hluboká rokle pod V stěnou Orlí věže. Tato 14 m vysoká stěna je nepřítzlivě šindelovitě vrstvená, na spodcích pod lávkou přev. a téměř celá porostlá lišejníkem. *Průstupy* V stěnami se z důvodu ochrany přírody již *nepovolují* ani při sestupu.

Západní stěny Severních věžek (C—F)

Výstupy byly uskutečněny v l. 1959—1965.

C. Kosá věžka

Široká věžka kuželovitého profilu, nápadně šikmo dopr. vrstvená.

35. Šufle. — IV.
Špičáček. — II.

D. Opičí věžka

Malá věžka, rozdělená v 1. polovině hlubokým zářezem.

36. Sráč. — IV.
37. Opičák. — IV.
38. Skok. — III.
Mravenčí. — II.

E. Indiánská věž

Dosti široká věž se svislou stěnou, prořatá šikmým komínem.

39. Hrana. — III.
40. Černá spára. — IV+.
41. Manitou. — IV+.
Černoch. — II.
42. Mulat. — III.
43. Myška. — V.
44. Sněhurka. — IV+.
45. Tágo. — II.
Trpaslík. — II.
Pálenák. — II.

F. Zbojnická věž

Široký útvar se svislými stěnami (12 m) a mohutným žebrem v 1. části.

1965. Légráčka. — II.; J. Příbyl, 48. Kňof. — III.
Bádavá. — II. Obyčtovák. — II.
45. Fousatá. — IV+. 49. Lupič. — III+.
46. Julie. — V. 50. Zbojník. — III.
47. Romeo. — V-. 51. Anarchista. — IV+.
Lumpík. — IV. 52. Lotr. — IV-.
53. Šturmovík. — III+.

OTOVA STĚNA

Trávou, mechem a lišejníkem porostlá Z stěna středního hřebenu.

54. Tunel. — IV. 55. Vašek. — IV.

G. Pašerák a Zastrčená skalka

Výrazná dvojvěžka v Z svahu. Tvoří ji vlastní Pašerák s 12 m vysokou, svislou a u spodku přev. údolní stěnou a o něco nižší Zastrčená skalka. Věžky jsou odděleny hlubokým komínem a štrbinou. Výstupy byly uskutečněny v l. 1971–1976.

56. Chodecká. — II. Nevlidný komín. — II.
57. Samotářská. — IV. 59. Probuzení. — V.
58. Cesta lásky. — IV. 60. Humusová. — III.
Dája. — A₄.

H. Archa

Nízký, neobyčejně rozeklaný hřebenovitý útvar, porostlý mechem a stromky. Výstupy v r. 1974 uskutečnili M. Peč a R. Prokop.

- Předpotopní. — I–II. Smuteční. — IV+.
Žiznivá. — A₁.

CH. Pagoda

Kompaktní věž s přev. náhorní J stěnou, vzniklou odpadnutím plochých balvanů, které pod ní utvořily několik velkých dutin. Výstupy byly uskutečněny v l. 1959–1975.

- Houbař. — II. 65. Muezzin. — IV A₁.
Mykolog. — II. Panna. — II.
61. Buddha. — III. 66. Přes jeskyňku. — III.
62. Šarpa. — IV. 67. Loupák. — III+.
63. Sardár. — IV+. 68. Kmet. — V+.
64. Plecháč. — A₂. Kamarád. — A₂.

ČTYŘI PALICE

(730 m n. m.)

Aleš Zavadil

Skupina 3 velkých útvarů (*Děvín, Paličatá, Tvrz*) a jednoho nízkého hřebene (*Opomenutá.*) Zvedají se na JV okraji lesnatého hřbetu V od Křižánek. Složeny jsou z pevné dvojslídne ortoruly.

Přístup: autobusem Nové Město–Svratka, zast. Milovy, po zel. zn. lukami kolem řeky Svratky, kus po cestě a silnici a pak lesem ke skalám (3 km). Ze zast. Křižánky — U Olejníků po silnici směrem k Milovům asi 100 m na rozcestí, kus po silnici směrem na Březiny, za mostem přes řeku Svratku dol. po cestě k myslivně pod lesem a stezkou asi 10 min. vzhůru lesem ke skalám (2 km).

Ze Svratky po čer. zn. na zámeček Karlštejn, dále po mod. zn. přes Zkamenělý zámek a Milovské Perničky ke Čtyřem palicím (6 km).

Pitná voda v zahradě za dvorem myslivny.

A. Paličatá (stěna vzdušných cest)

Ve středu skupiny stojí hlavní skála, mohutný hranatý útvar s téměř svislou, 30 m vysokou Z stěnou, ukončenou 4 mohutnými bloky — palicemi: jejich spodky tvoří převisy a stropy. Názvy palic odleva: *Sfinga*, *Kobyła*, *Paličák*, *Bašta*. Názvy štrbin odleva: *Jukadlo*, *Zásek*, *Sedánek*. 40 m široký podstavec skály tvoří 3 mohutné pilíře. Stěna je v údolní třetině přerušena výraznou římsou, zvanou *Ochoz*. Příchod na *Ochoz* je zl. zezadu po široké travnaté lávce. Místy se římsa rozšiřuje v lávku (na středním pilíři má název *Kazatelna*), v pr. polovině je místy přerušena nebo mizí. Skála *Paličatá* je všude pevná.

Pro nebezpečí zřícení se turistické výstupy nedoporučují!

Sestupová cesta je v zadní části *Paličaté* — CH — I.

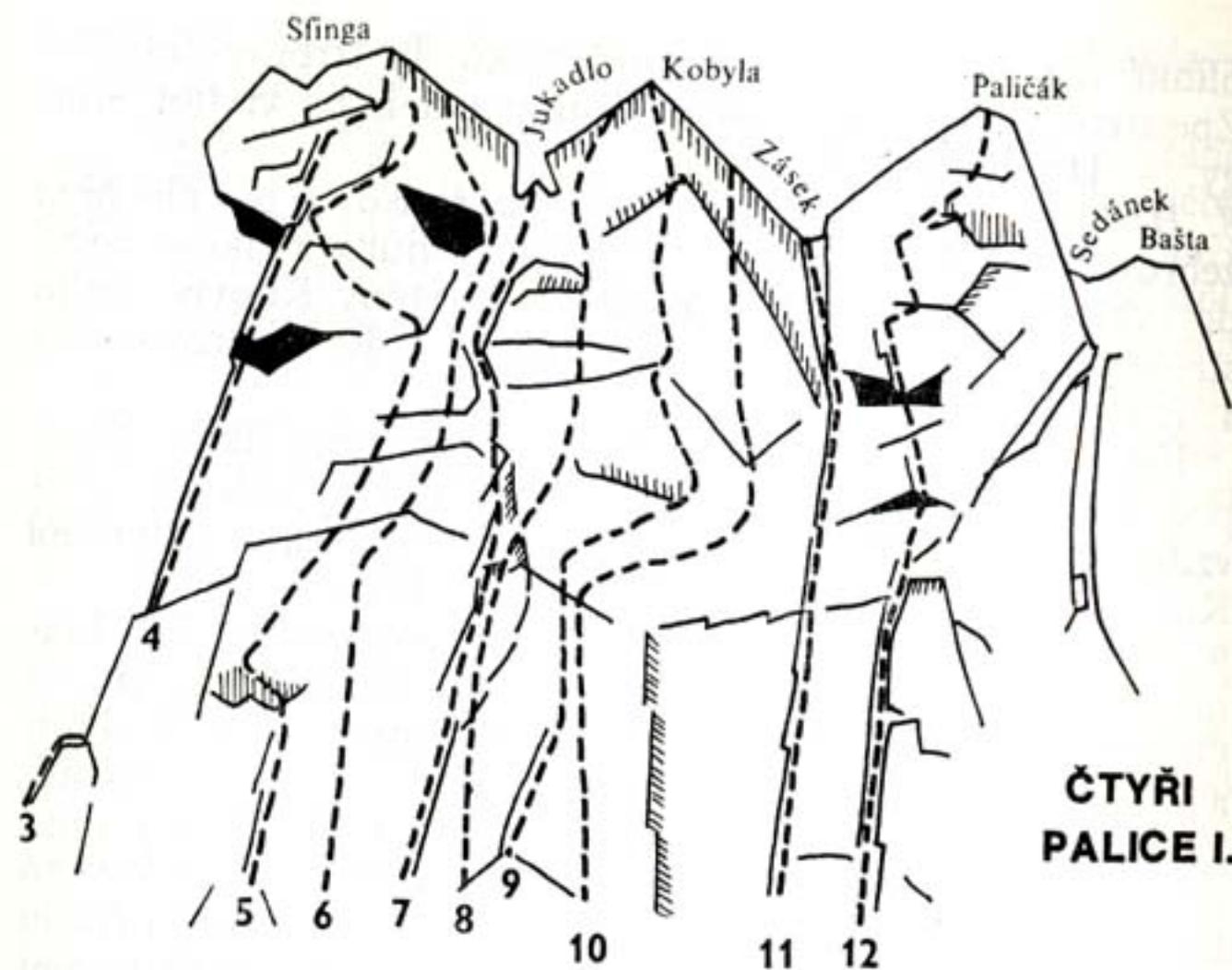
1. *Fešák*. Od začátku trav. lávky po odštípnutých blocích pod přev. kout za *Sfingou*, dol. do štrbiny *Jukadlo* a přes oblý stupeň na vrchol *Sfingy*. — III+; S. Mužátko, 8. 8. 1965.

2. *Levoboček*. Přes přev. stěnkou na 1. plochý pilíř a po něm na římsu *Ochoz*. Dopr. do koutka, stěnkou šikmo dol. a vzhůru pod stěnu *Sfingy* a na vrchol. — II—III; A. Kvapil a druhové, září 1953.

3. *Schody do nebe*. Jako *Levoboček* po 1. pilíři na *Ochoz*, stěnou vl. od černého stropu do trhliny pod další strop (hodiny). Pomocí stupu přes strop ke skryté sk., šikmo dopr. po 2 dalších sk. přes obrovský převis na římsu a žlábkem na vrchol *Sfingy*. — IV A₁; P. Bořil—M. Schwarz, 31. 3. 1968.

4. *Faraón*. Jako *Levoboček* po pilíři na *Ochoz* a stěnou pod Černý strop. Mělkým zářezem v jeho středu pomocí stupu do svislé plotny, jí k. t. ke kr., šikmo dol. a vzhůru na římsu. Po přev. hraně a přev. oblém koni do plotýnek a na vrchol. — V A₁; V. Staněk—A. Špinar, 27. 10. 1963.

5. *Korsičan*. Po plotýnce, tupé hraně a koutkem pod strůpek, přes něj přímo (t.) na oblé žebro a po něm na *Ochoz*. Tupou hranou pod 1. roh převisu, vl. od něho pr. částí vhlou-

bení na šikmou plotnu (nejt. m.). Po ní vzhůru a dol. po římsičkách a přes převisek na římsu pod převisy. Po ní 3 m dopr. kolem hrany *Faraóna* pod přev. spárku (uzel), vzhůru přes převis a po římsách na vrchol *Sfingy*. — IV; O. Jelínek—A. Zavadil, 7. 8. 1960.

2.9. 99 1040U
6. *Korsika*. Vpr. od strůpku *Korsičana* stěnkami na *Ochoz*, šikmo dopr. mělkým zářezem pod převis, přes něj (v. t.) na plotnu, stěnkou vpr. od převisu pod převisek, přes něj dol. do stěny a jí šikmo na vrchol *Sfingy*. — III, j. m. IV; V. Vorlíček—A. Zavadil, 26. 10. 1959.

2.9. 99 1040U
7. *Korso*. Zářezem 4 m vzhůru, krok dol. a žlábkem na *Ochoz*. Přes ploché žebro do kouta pod převisem. Dol. na oblou hranu a oblým žebírkem na písčitou plošinku (sem též z kouta přímo přes přev. blok — III). Přes přev. bločky na

hlinité dno kouta a po ostrém žebírku do štrbiny Jukadlo. Zpestřením je prodloužení po římsách dol. na vrchol Sfin-gy. — II; A. Zavadil, 1941.

8. *Heřman*. Stěnkou šikmo dol. na římsu a po plochem žeburu na Ochoz. Pokračováním žebra vzhůru a šikmo dopr. do výklenku Macocha a přes něj do 1. stěny Kobylly. Jejím středem na vrcholovou plošinu. — IV; J. a R. Heřmanských, 1. 7. 1956.

Varianta Tomášův převis. Nad 1. převisem šikmo dopr. pod tenkou spárku v mohutných převisích, podél ní přes vzdušný převis na římsu a stěnou vl. od hrany na vrchol Kobylly. — V; T. Kastner — J. Maštera, 1979.

9. *Raketa*. Vl. od kuloáru po ostré hraně pod svislou hranu, přes ni překrok dol. a kousek dolů do zářezu a jím na Ochoz. Z římsy 1. okrajem plotny pod převis, 2 m T dopr. a kousek dolů, vzhůru přes plotýnku a převis (v. t.) k tenkému, ale pevnému lupenu, po něm dopr. do mělkého žlábků a jím na skloněnou plošinku. Stěnkou k 1. hraně obdélníkového bloku Vorvaň. Přes vzdušný převis vzporem na ostrou římsu (koryto), přes další převis zpr. na římsičku Třmínek v koni a přímo po koni na vrchol Kobylly. — IV; R. Antoníček — M. Lasák, 1957.

10. *Stratosféra*. Levou polovinou hladké plotny (bez chytání za 1. hranu) n. t. do trojúhelníkového výklenku a přes něj na Ochoz. Od kr. T 4 m dopr. spodkem plotny přes hranu a vhloubení pod přev. zelený výklenek tvaru V. Přes převis do spodku výklenku, překrok dopr., vzhůru přes hladký převis a stěnkou pod pr. okraj obdélníkového bloku Vorvaň. Přes převis dol. na skrytou římsu, stěnou vzhůru a pak trochu dopr. na vrchol. — IV+; K. Rücker — Z. Veselý, 1. 9. 1955.

11. *Zásek*. Metr vpr. od středu kuloáru přes přev. bločky na Ochoz. Stěnkou pod převis na úpatí dlouhého kouta. Pod převisem překrok dol. a 1. zářezem širokého kouta, výše jeho středem, do tmavého výklenku pod stropem. Šikmo dol. krátkým komínem nad strop a koutem do štrbiny Zásek

(popř. šikmo dol. na Kobylly). — III; V. Hron — M. Kazda — V. Zrůst, září 1953.

12. *Tovaryš*. Přes převisek na spodek mohutného středního pilíře. Kousek jeho l. bokem, brzy však přímo po hraně nebo těsně vpr. od ní na Kazatelnu. Dále pokračováním pilíře přes v. t. převisek a po žeburu na skloněnou plošinku Mozol, pod široký výklenek ve tvaru V v přev. klenbě. Přes převis n. t. na spodek výklenku a ihned dol. kolem ostré hrany (nebo tíže přímo vzhůru) do zářezu a jím pod vrcholový převis. Přes něj n. t. přímo vzhůru (nebo snadněji zpr.) na okraj plošiny u paty vrcholového balvanu Těžítko. — V; J. Krejčí — A. Zavadil, 27. 9. 1959.

13. *Promenáda*. Mělkým koutem asi 4 m vzhůru, dol. na římsu, vzhůru členitým žebrem a šikmo dol. přes plotýnku pod velkou plotnu. Tou, výše podél zářezu na Kazatelnu. Šikmo dopr. mělkým vhloubením a vzhůru po lištách pod hranu ohromné poloodštípnuté plotny. Koutkem zl. na plochý blok, překrok dopr. na hranu zmíněné plotny a po ní na plošinku Viadukt. Koutem kus nahoru, po římsu T dol. ke sk. Od ní stěnou vzhůru a šikmo dol. na 1. okraj vrcholové plošiny k balvanu Těžítko. — II—III; F. Petruželka (z Kazatelny do štrbiny), 1941.

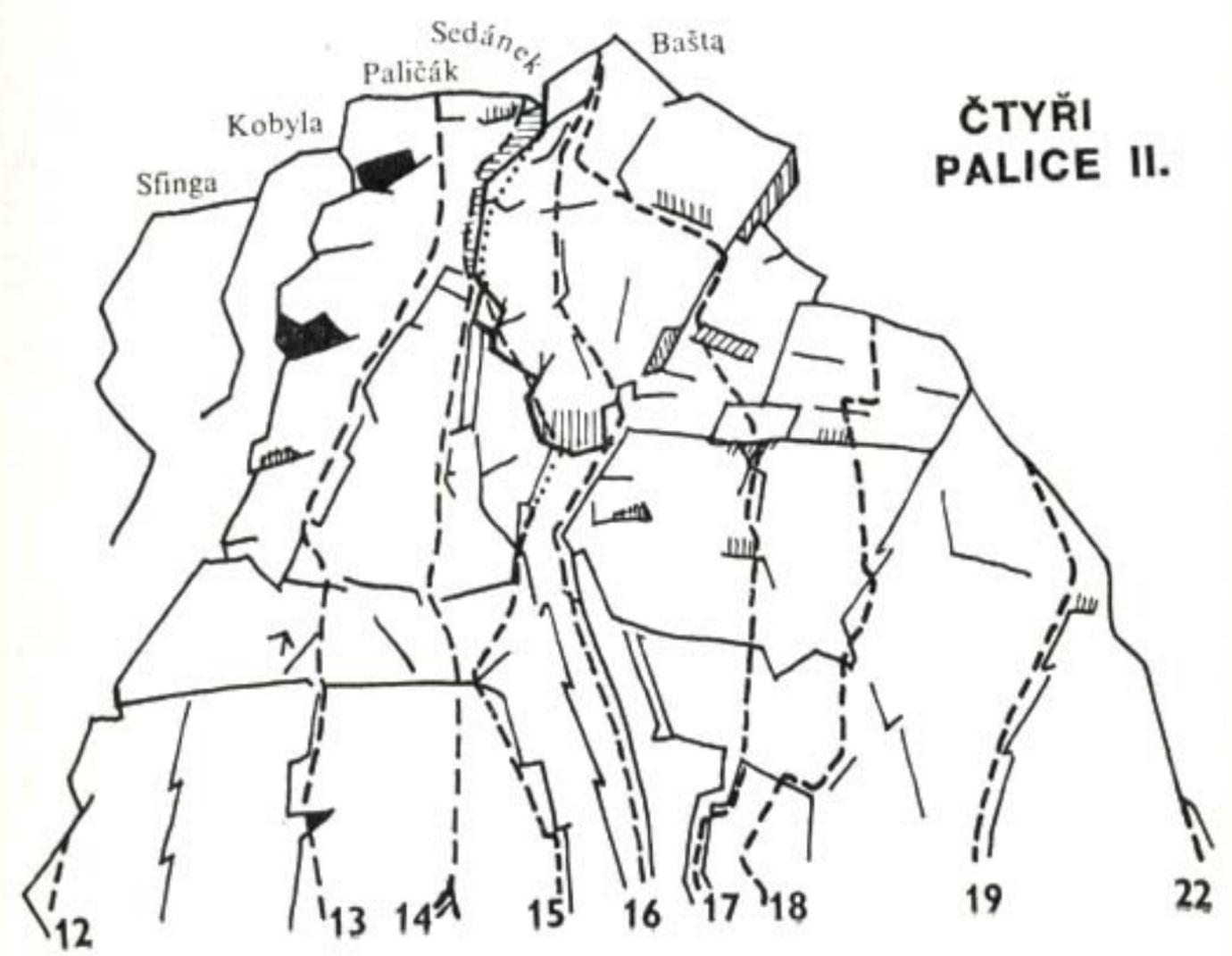
14. *Švihák*. Po hladké plotně šikmo dopr. a vzhůru, přes převisek podél spárky a přes plochý hřbítek na Ochoz. Plotnou pod převisek, přes něj (t.) na úzkou římsu, přes 2. převisek (v. t.) pod žebírko, po něm do kouta pod komínem. N. t. šikmo dol. přes plotnu na 1. okraj plošinky Viadukt k Promenádě (nebo obtížněji přímo přes převis). Z Viaduktu přes převisek do 1. stěny a ke sk., od ní vzhůru stěnou k pr. okraji balvanu Těžítko a nakonec vzporem na jeho temeno. — IV+; O. Jelínek — A. Zavadil, srpen 1960.

15. *Komíník*. Členitou stěnkou a vlhkým koutem do výše římsy Ochoz, dalším koutem šikmo dopr., pod stropem dol. na hranu a koutkem pod ohromný visící blok. Krátkým přev. komínem (IV) dol. do plotny, průlez širokým otvorem na

Viadukt Promenády a koutem do štrbiny Sedánek. — III, j. m. IV; J. Klicnar—Z. Tamchyna, září 1953.

16. *Bašta*. Po pravouhlé hraně a plochem hladkém žebro (t.) na Kazatelnu. Přes kulaté bloky do hlubokého výklenku, exp. překrok šikmo dol. (t.) na ploché žebro, přímo vzhůru svislou stěnou po listách, výše poněkud dol. na hranu a po ní na vrchol. — IV; E. Dvořák—V. Krejčíř, 27. 7. 1958.

17. *Riviéra*. Levou hranou velkého odštipnutého bloku na jeho temeno, z něho stěnkou do vhloubení, přes převísky a stěnkou s krystalem na lávku. Dol. přes hranu do žlábků, šikmo dopr. po hraně na římsu (nad ní plochá věžka Verpánek, vhodné stanoviště pro přiroz. jištění). Z římsy podél trhliny k listě s černými krystaly, po ní rukama exp. T dol., dál po dobrých chytech šikmo dol. a mělkým zářezem ve středu vrcholového bloku a přes převísek na vrcholovou plošinu.

Hezké je prodloužit T až na hranu a po ní na vrchol, popř. před hranou přes plochý blok a převis vzhůru. Krásná cesta! — III; J. Klicnar—V. Pechoč—B. Zohorna, září 1953.

18. *Rejsek*. Středem odštipnutého bloku hladkou stěnkou přes římsu na jeho temeno, stěnkou, mělkým vhloubením a šikmo dopr. žlábkem pod hladkou plotnu. Jejím středem přes oblou listu k t. na temeno plotny. — V+; P. Sejrek — M. Schwarz, 5. 8. 1966.

19. *Maják*. Od paty pr. pilíře členitou stěnkou na Kazatelnu, hladkou stěnkou (t.) na lávku, po hřebínku na plošinu a dole přev. pilířkem (t.) na skloněnou plošinu Verpánku. Nad námi přev. hladká stěna. Tou nejprve vzhůru (n. t.), potom přes hranu zl. n. t. na plošinu pod vrcholem a přes stupeň na vrchol Bašty. — III A₁; K. Cídl — O. Chramosta, 30. 7. 1961 (stupy).

20. *Tonyho komín*. — IV+.

21. *Simonka*. — V A₁.

22. *Pravoboček*. — II—III.

B. Tvrz (skála vyspělých lezců)

Hřebenovitý útvar obloukového půdorysu, 60 m dlouhý, svou základnou souvisící s Paličatou, od níž je oddělen širokým Březovým sedlem. (Sestup.) Svislé stěny jsou obráceny k Z až JZ, sestupují středně skloněným svahem a jejich výška se pohybuje od 17 m na okrajích do 24 m ve střední části. Skála je vesměs pevná, v levé a střední části prostoupená převisy. Cesty jsou lezecky náročné a hodnotné.

23. *Babka*. Po pr. hraně pilíře přes oblé bloky do červeného kouta pod stropem, zl. přes převis (t.) do stěnky a tou na vrchol. — III—IV; J. Čížková—A. Špinar, 29. 9. 1963.

Stopař. Výrazným kulatým žebrem přes oblé bloky pod převis, přes něj na široké členité žebro a pod střechovitý převis. Zl. přes něj (v.t.), přes stupeň na temeno žebra a na lávku pod přev. stěnkou. Tou u č. 24 na vrchol věže. — IV; J. Bodlák—P. Bukáček, 10. 6. 1982.

24. *Indián*. Porostlou stěnkou dopr. na žebro, po něm asi 4 m vzhůru, překrok dol. do žlábků a přes přev. blok (t.) pod úzký přev. komín. Jím v. t. kousek vzhůru, dol. na plotýnky a po nich na lávku pod přev. stěnkou. Jejím středem na vrchol. — IV; J. Kupová—A. Špinar, 19. 8. 1962.

Colorado. Vhloubením pod strop, mělkým zářezem přes něj (chycením u sk. nebo k. t. čistě), z kouta přímo vzhůru po sk. přes 2 stropy, přes další 2 strůpky a vrcholové plotýnky na hřeben. — V A₁; P. Sejrek—M. Schwarz, 23. 7. 1966.

25. *Arizona*. Jako Colorado vhloubením a přes strop (s chycením nebo čistě), koutem pod další strop, dopr. na plotny a po nich podél kouta na vrcholovou plošinu. — IV+; P. Sejrek—M. Schwarz, 23. 7. 1966.

26. *Žlutá*. Vl. od žluté skrvny po pilířku na pr. bok červené plotny, pod stropem T 2 m dol. na hranu, šikmo dol. zářezem v převisu n. t. do ploten a jimi nejprve trochu dopr. a pak vzhůru (dvoje hodiny) na vrcholovou plošinu. — IV; B. Zohorna—J. Sodomka, srpen 1957.

27. *Negr*. Stěnkou, lev. ostrým pilířkem (t.) a koutem pod strůpek, v. t. překrok dol. do plotýnky, kolem hranatého bloku do kouta a jím na vrcholovou plošinu. — IV+; V. Staněk—A. Špinar, 1964.

28. *Medříčan*. Plochým žebrem, přes oblý přev. blok a stěnkou pod oválný strop. Přes něj zl. na plochý hladký pilíř a jeho středem (místy n. t.) na temeno Trubačovy věžky. — IV+; P. Sejrek—M. Schwarz, 17. 7. 1966.

29. *Kostrbáč*. Stěnkou do mělkého výklenku, přes pr. bok přev. bloku do hlinitého vhloubení a jeho středem po výrazných pilířcích a plotýnce do zářezu v plošině. — II; A. Jajtner—A. Zavadil, 15. 4. 1956.

HLINECKÁ VĚŽ

Ústřední a nejmohutnější útvar Tvrze, 17 m široká a 24 m vysoká. Její pevná skála má okrově hnědou barvu. V l. boku a na spodcích je prostoupena převisy. Jejimi stěnami vedou

nejhodnotnější cesty celé skupiny. Svými tvary a zejména svým profilem, jenž je zakončen přev. vrcholovým blokem Frygická čapka, náleží k nejkrásnějším skalním útvarům Žďárských vrchů.

První cesty na této věži vytyčili a vylezli převážně horolezci z Hlinska, odtud její název.

30. *Strmina*. Vhloubením na pilířek, přes převis zl. do kouta a z něho podél pukliny v červené plotně na plošinu vl. od vrcholu. — III+; V. Vorlíček—A. Zavadil, 26. 10. 1959.

31. *Peteho koutek*. Přev. trhlinou pod přev. kout, jím n. t. do mělkého vhloubení a na malou plošinku (jišt.). Zpět do vhloubení, jím a zářezem pod vrcholový převis a přes něj zpr. na vrchol. — V A₁; P. Bořil—F. Jaroš, 28. 10. 1969.

32. *Starý Keyrum*. 2 m vl. od tmavého kouta členitou hranou vzhůru, pak dopr. do zářezu a šikmo dopr. plotnou na ostrou hranu. Po ní do hladkého zářezu, jím n. t. na římsu a po ní dol. na kazatelnu (st.). Mírně přev. koutem asi 5 m vzhůru ke kr. (nahore n. t.), překrok dopr. přes hladké žebro, plotnou vzhůru pod velký strop, pod ním T dopr. po lištách a vpr. od stropu výlez na plošinu pod vrcholovým blokem. — IV+; D. Hofírek—B. Zohorna, 11. 9. 1955.

Keyrum. Pr. přev. koutem do zářezu (A. Zavadil, 1959), jím asi 2 m vzhůru, plotnou šikmo dopr. na ostrou hranu a zářezem n. t. na římsu. Pokračováním zářezu přes římsičku vzhůru, přes oblý převis (v. t.) poněkud dopr. do mělkého zářezu, jím kousek vzhůru, pak plotnou pod mohutný strop a T dopr. na podvrcholovou plošinu. — IV+; F. Jaroš a druh, podzim 1973.

Frygická čapka. — V+; J. Gryc — Kuten, 1970.

33. *Zajoch*. Po výrazném žebírku pod převisy, šikmo dopr. přes přev. blok pod zářez, jím vzhůru pod trojúhelníkový strop. Šikmo dopr. do mělkého vhloubení, jím vzhůru a mělkým zářezem kousek dol., pak šikmo dopr. po lištách přes ploché břicho a vzhůru plotnou na střed plošiny. Krásná cesta! — IV; D. Boháč — J. Braun—Z. Roušar, 15. 9. 1963.

34. *Nedokončená*. Členitou stěnkou a k. t. přes převis do

hladké plotny ke kr. Přev. koutem n. t. na oblou římsu, dol. do kouta pod strůpkem a koutem vzhůru pod druhý strop. N. t. šikmo dopr. do plotny a vzhůru do hladkého zářezu. N. t. dol. na plochý pilířek a pak stále mírně dopr. plotnou na spodní plošinu. — V+; J. Sušil—A. Jílek po druhý strop, 1963; P. Sejrek—M. Schwarz dokončení, 14. 5. 1967.

Nelomená. Koutem do výklenku a šikmo dopr. na temeno pilířku. Dol. přes přev. blok do hlubokého zářezu, přes převisek do hlubokého výklenku, n. t. přes hladký převis na římsu Lomenice a šikmo dopr. po plochém pilíři na podvrcholovou plošinu. — V; J. Brych—F. Trefulka, 2. 10. 1977.

Abraham. Jako Nelomená až do hlubokého zářezu. Z něho dopr. na pilíř a jeho středem přes vhloubení na temeno pilíře. Přev. hranou na okraj horní plošiny. — V; J. Brych—P. Brych, léto 1980.

35. *Lomenice.* Plochým pilířkem (tzv. Tondův pilířek — A. Špinar, 1964) na jeho temeno a šikmo dopr. po římsách pod svislou stěnkou. Jí vzhůru téměř do výše výklenku vpr., v. t. překrok na jeho dno. Vzhůru přes převisek a koutem šikmo dopr. pod přev. hranu. Pod ní překrok dol., kousek dolů na římsu a po ní T několik metrů dol., až se zúží v lištu. Vzhůru k odštěpkům a mělkým zářezem na okraj plošiny pod vrcholem. — IV; J. Sodomka—Z. Veselý—B. Zohorna, červen 1954.

JAVOROVÁ STĚNA

37. *Očistec.* Vlhkým členitým vhloubením pod pr. mělkou spárku, ústící do výklenku Lomenice. Po spárce n. t. do výklenku, přes převisek a koutem pod přev. komínek, jím na terásku. — V; P. Bořil—A. Zavadil, 13. 8. 1968.

38. *Jalovec.* Přes nápadný tmavý výklenek a hranaté bločky pod výrazný zářez. Jím (v. t.) nebo snadněji zelenou plotnou vpr. pod přev. odštípnuté bloky, po nich a přes převisek do koutku vl. od Jalovcové věže a jím na terasu. — IV; Z. Roušar—B. Zohorna, 1963.

39. *Ztracená.* Přes přev. stupeň do členitého vhloubení, jím a přes přev. bločky na spodek velké plotny. Jí kousek šikmo dopr. a pak vzhůru (v. t.) pod věžkou a těsně vpr. od plochého vrcholového bloku na l. okraj spodní plošiny. — IV; Z. Roušar—J. Vacek, podzim 1964.

40. *Kartotéka.* Těsně vl. od oblého pilířku koutkem přes široký pilířek, hladkou stěnkou a strůpek pod velký přev. blok. Přes něj k. t. vzhůru (popř. pomocí stupu) do velké plotny, jí vzhůru a mírně dopr. na dolní plošinu. — V; P. Bořil—A. Špinar, 21. 4. 1968.

41. *Javorák.* Plochým pilířkem a přes převisek do hlubokého výklenku. Šikmo dopr. přes hranaté žebro pod převisek, přes něj dol. do výklenku, podél l. ze 2 spárek do stěnky a tou vzhůru na dolní plošinu.

Varianta Žebro. Po hranatém žeburu vzhůru na věžku s velkou žlutou skvrnou, z ní do výklenku a dále normálně. — III+; Z. Roušar—J. Vacek, léto 1963.

42. *Matylda.* Z plochého stupínku vzhůru mělce členěnou stěnou, nahoře šikmo dol. pod l. výběžek mohutného stropu. Přes něj (uzel do spáry) n. t. vzhůru a šikmo dopr. do vhloubení. Přev. stěnkou vl. od stropu (namáhavé) pod vrcholový převisek a přes něj zpr. na pr. okraj plošiny. — IV; J. Braun—J. Sodomka, 1964.

43. *Pavouk.* V pr. polovině plotny na skloněnou římsu, z ní po jemných chytech šikmo dol. přes oblý rúžek do horní plotýnky, přes ni pomocí kapsy a odštěpku na skloněnou plošinku a po stupních na hřeben. — V; P. Fiala—J. Vostrčil, léto 1980.

C. Děvín (skála houževnatých lezců)

Mohutný široký masiv s rozčleněnou Z stěnou a přev. JV stěnou.

44. *Veverka.* — III.

Večerka. — III.

45. *Severka.* — III.

Z STĚNA

46. *Panoptikum.* — V.

Přes převisek. — V.

47. *Ždárská.* Svislou stěnkou a přes převisek ke kr., přes další převisek na příkrou plotnu, po ní a přes zarostlý převisek na plató. — V—; F. Čermák—J. Palán, 1974.

48. *Dívčí válka.* Mírně přev. stěnkou po sporých chytech k ploché špici, přes ní do koutka, šikmo dol. n. t. přes hladké plotýnky pod strop a přes něj podél střední spárky na plató. — IV+; M. Bena—P. Mocek, 4. 11. 1973.

49. *Trigan.* — II—III.

Pr. polovina Z stěny pod J vrcholem je dosti mohutná, ale pro porost málo využitá. Na plošinu pod Bílým stropem dojdeme odzadu po šikmých plotnách.

50. *Každý chvíli.* — IV.

51. *Bílý strop.* Z terasy přes malý strůpek k 1. skobě v mohutném stropě a jeho středem po 2 dalších sk. v. t. na horní terasu. Stěnou vpr. na J vrchol. — A₂; neznámí lezci, léto 1966. 1. přelez R. Němec—P. Sejrek—M. Schwarz, 7. 8. 1966.

52. *Znovuzrozená.* Z terasy přes stupeň do přev. stěnky, šikmo dopr. k odštěpům, po nich šikmo dol. na římsu a přímo vzhůru přes 2 přev. bloky na terasu pod vrcholem. — IV; J. Brych—O. Vokřínek, 28. 4. 1974.

53. *Gravitace.* Přev. stěnkou šikmo dopr. přes 2 římsy do lišejníkem porostlého vhloubení, jím mírně šikmo dol. pod strůpek, přes něj na nakloněné plató a po něm dol. na vrchol. — IV+; J. Palán—O. Vokřínek, 28. 10. 1973.

54. *Antiklinála.* Na římsu v přev. stěně, dol. do poloviny přev. zářezu, n. t. dopr. a vzhůru přes oblou hranu, šikmo dopr. po oblých bločcích, hlubokým zářezem na plató a dol. na vrchol. — V; F. Čermák—M. Žejdlík, 28. 10. 1975.

55. *Letecká.* — IV.

OPOMENUTÁ

85 m dlouhý nízký hřeben (výška 7–11 m), který začíná asi 10 m od středu Tvrze a táhne se k Z. Je tu několik cest klas. II—V.

MILOVSKÉ PERNIČKY

(757 m n. m.)

Milovské Perničky nebo též Velké Perničky jsou rulové skály. Na vrcholu hlavní skály, zvané Poradní skála, jsou mísovité prohlubně, vzniklé zvláštním způsobem zvětrávání a působením vody. Oblast šesti skal o výšce 8–18 m leží v lese, asi 1,5 km SZ od Čtyř palic na mod. zn. tur. cestě.

Přístup: od Čtyř palic po mod. zn. asi 10 minut. Z Mor. Křižánek po mod. zn. asi 3,5 km. Přístup též od hájenky pod Palicemi po lesní cestě asi 2 km na křižovatku lesních cest, odkud 1 km dopr. ke skalám. Ze Svratky od autob. zast. (rekr. stř. ŽDAS) kolem pily lesní cestou až na mod. zn., po ní ke skalám — ze Svratky 3,5 km.

Milovské Perničky jsou chráněný přírodní výtvar. *Horolezecká činnost na skalách nad cestou je povolena pouze v pozdně letním a zimním období (viz str. 32), sestup pouze sláněním, na skalách pod cestou není povolena.*

A. Smrková věž (12 m, stěnka 9 m)

1. *Údolní komín.* — II.

1a. *Nástupová varianta.* Zpr. do komína. — II.

2. *Šero lesa.* Výstup vede v 1. části J stěny. Stěnkou s červ. pruhy pod převis, přes který n. t. do vhloubení a jím (sk., sm.) na vrchol. Obtížné! — V; P. Bořil—P. Sejrek—M. Schwarz—A. Zavadil, 1975.

3. *Smrkový komín.* — II—III.

4. *Zelené lávky.* — II.

5. *Ploutví spárka v J stěně.* — III+.

6. *Sváteční.* Hladkou plotnou n. t. vzhůru. — IV; Sejrek, 1975.

7. *Levá převislá.* — III.

8. *Pravá převislá.* — III.

9. *Severní vhloubení.* — II.

BUKOVÁ VĚŽIČKA — bezvýznamná

SUPÍ HLAVA

Úpatí na V straně tvoří podlouhlá, asi 3 m vysoká stěnka. Touto stěnkou vedou kratší cvičné cesty.

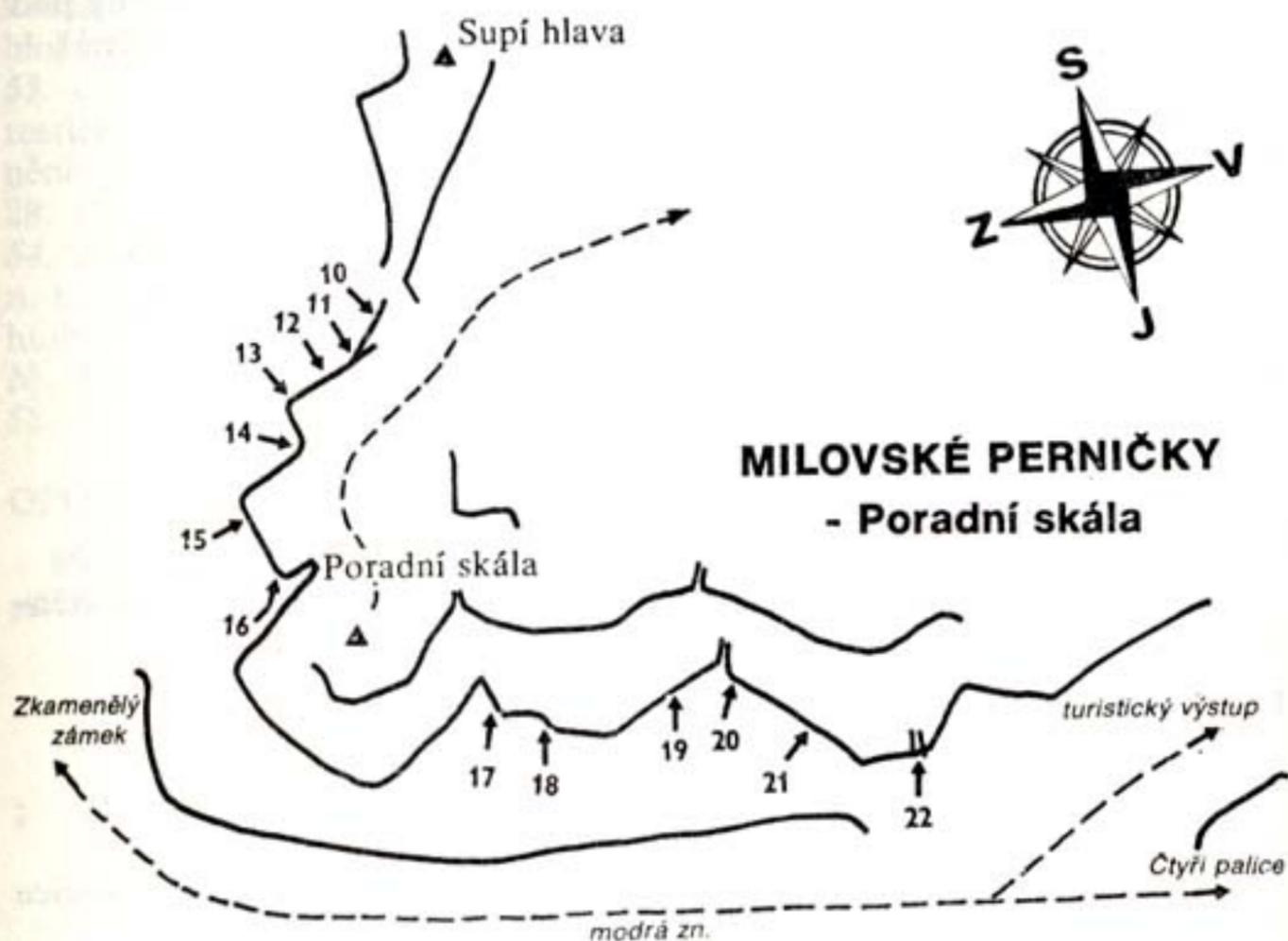
B. Poradní skála (28 m)

Mohutná a rozložitá skála nad cestou.

10. *Zelená plotna.* Hladkou zelenou plotnou a spárou vzhůru. — IV—; J. Kohout—J. Kovařík, 1977.

11. *Borová.* Hladkou stěnkou v. t. ke spárkám, kterými vl. od borovice do kouta. — III+; J. Kohout—J. Kovařík, 4. 10. 1977.

12. *Rytířská*. Převískem ke sk. a stěnkou a hranou na vrchol. — IV+.
13. *Zbabělec*. N těsně vpr. od výrazného pravouhlého výlomu. Hrankou a stěnkou (sk.) do přev. spárky (sm.) a na malý balkónek. Dále zářezem (sm.) do vrcholové stěnky. — IV+; P. Bořil—J. Kohout, 21. 3. 1977.
14. *Broučkův kuloár*. Výrazným koutem vzhůru. — II—III.
15. *Historická*. N v levé hraně. Hranou pod převis, dol. do hladké stěnky, tou (sk., sm.) na vrchol. — IV—.
16. *Cesta lidu popelnicových polí*. Stěnkou přes výlom na lávku a další stěnkou (sk. od Historické) pod velký převis. Přes dva převisy zpr. na plošinu s borovicí. — V; P. Bořil—M. Schwarz, 22. 8. 1975.
17. *Myší díra*. Zářezem a po hladkých stupních pod převis a přev. spárkou v. t. vzhůru. — IV.
18. *Kultovní*. Koutem a přes několik stupňů na hlinitý balkónek a přev. spárkou vl. na vrchol. — IV—; P. Bořil—J. Kovařík, 21. 3. 1977.
19. *Žernov*. Koutem a přev. spárkou na vrchol. — IV—.
20. *Milovský kuloár*. Středem J stěny. — Místa II.
21. *Cesta šedé myšky*. Vede l. plotnami výrazné věžičky v pr. části údolní J stěny. — V—.
22. *Rádce*. Přev. spárkou vzhůru. — V.

Mohyla, Cestář

Skály pod cestou. Z důvodu ochrany přírody nejsou horolezecké výstupy povoleny.

ZKAMENĚLÝ ZÁMEK

Skupina šesti rulových skalek vysokých 5–20 m. Zbytky valů slovan-ského hradiště. Krajinově zajímavý a turisticky vyhledávaný objekt.

Přístup: ze Svatky po čer. zn. 4 km. Ze Čtyř palic po mod. zn. 3,5 km. Z Pusté Rybné po čer. zn. 6,5 km přes Rybenské Perničky. Z Křižánek 3 km lesní silničkou (obtížná orientace).

Zkamenělý zámek je chráněný přírodní výtvar. Doba výstupů je omezena na pozdní letní a zimní období (viz str. 32), sestup pouze slaněním.

A. Zámecká věž (16 m)

1. <i>Stará cesta</i> . — II.	5. <i>Lavičková cesta</i> . Vhloubením JZ stěny. — III+.
2. <i>Zámecká hrana</i> . — V.	6. <i>Zámecký sokolík</i> . — IV.
3. <i>Dvojspára</i> . — III+.	6a. <i>Sluneční stěnka</i> . — IV.
4. <i>Zapomenutá</i> . — II—III.	7. <i>Dešťová spára</i> . — IV.

První výstupy v l. 1950–1955 prostoupili J. Lavička a Z. Kysilka, v l. 1976–1979 P. Bořil, J. Maštera, F. Roučka, M. Schwarz aj.

B. Spárová věž

8. <i>Krystalová</i> . — III.	9. <i>Ruční spára</i> . — IV.
8a. <i>Varianta Krystalové</i> . — II—III.	10. <i>Koutová spára</i> . — III+.

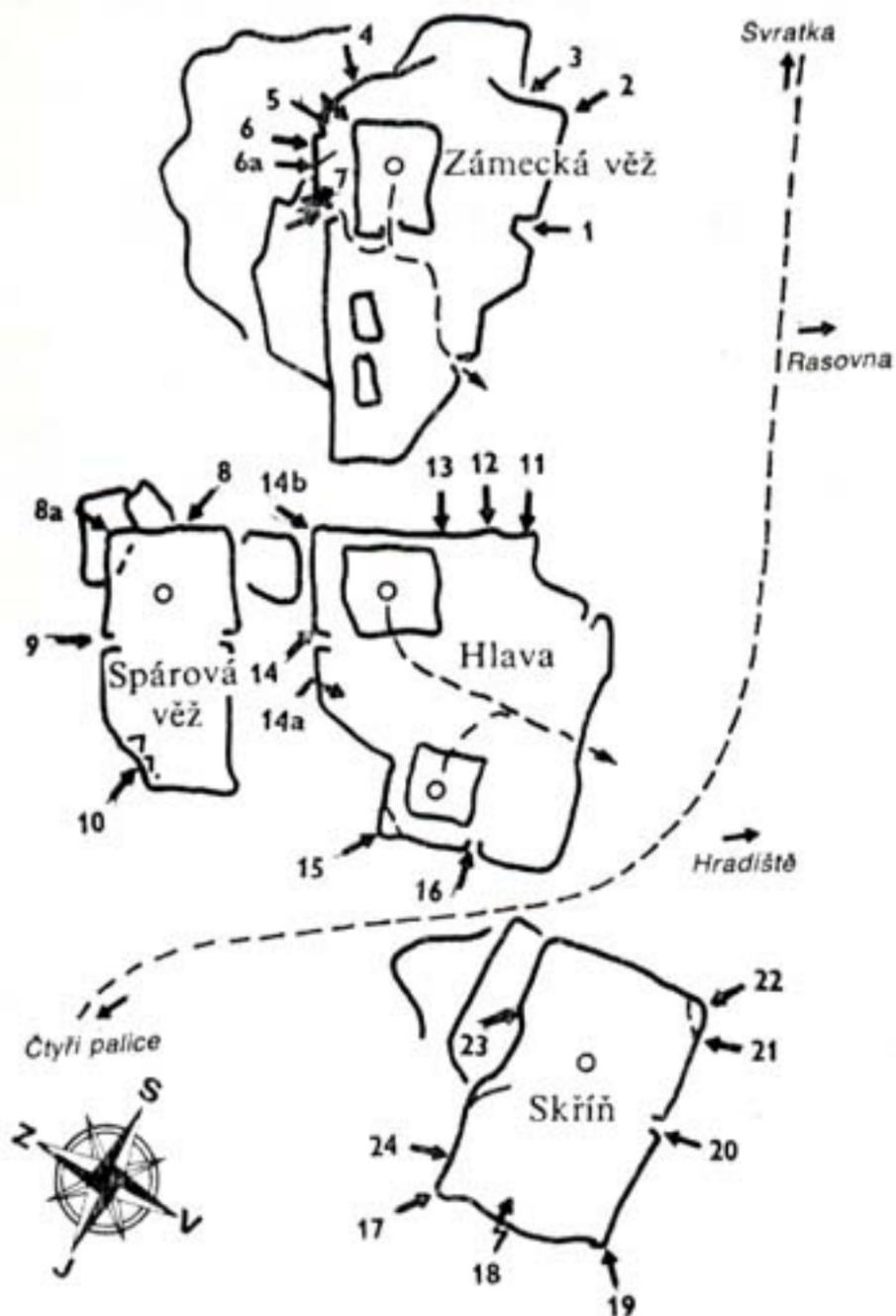
C. Hlava

11. <i>Plánská</i> . — II—III.	14a. <i>Začátečnická</i> . — II.
12. <i>Bloková</i> . — I—II.	14b. <i>Varianta Sluneční spáry</i> . — II.
13. <i>Zámecká zeď</i> . — V A ₁ .	15. <i>Šemík</i> .
14. <i>Sluneční spára</i> . — II.	16. <i>Bariéra</i> .

D. Skříň

17. <i>Chlapecká</i> . — III.	22. <i>Nárožní</i> . — III+.
18. <i>Klikatá</i> . — II—III.	23. <i>Západní převis</i> . — A ₃ .
19. <i>Dívčí hrana</i> . — II.	24. <i>Babská</i> . — IV.
20. <i>Dvorní komín</i> . — II.	24a. <i>Dětská</i> . — IV.
21. <i>Pavučinová</i> . — IV+.	

ZKAMENĚLÝ ZÁMEK

Rasovna

25. *Rasív pytel.* — VI.

26. *Prstolam.* — IV+.

Hradiště (nízká skalka bez lezeckého významu)

E. Pivovar

Mohutná, asi 18 m vysoká, osamělá rulová skála v blízkosti Zkamenělého zámku s hezkou údolní J stěnou. Výstupové cesty vedou z větší části v J stěně, horní část Pivovaru tvoří obrovské balvany. Lehce sestoupíme v zadní části skalky.

27. *Cesta vrchního sládka.* Cesta vede v Z stěně skály. Stěnkou pod velký odštípnutý blok, přes který zl. dopr. na širokou lavici. Přes převis čistě k. t. na další širokou lavici, odtud středem velkého převisu (stav.) na vrchol. — V A₃; P. Bořil—M. Schwarz, 1974.

28. *Komediální.* JZ stěnou vzhůru. — V; F. Oubrecht—F. Trefulka, 1978.

29. *Kysilkova cesta.* Přes vysoké stupně na plošinku a pod spodním stropem n. t. T na spodní převis. Dále již snadno na vrchol. — IV—V; Kysilka—Studničný, 1956.

30. *Kšilt.* Stěnou pod charakteristický převis, přes něj pomocí 3 kr. Namáhavé! — IV A₁; K. Foukal—J. Maštera, 1981.

31. *Letitá.* N v koutě J stěny (vl.). Pod spodním převisem T dopr. (dlouhý krok), pod převisem sk. a koutem na vrchol. — III—IV; Kysilka, 1955.

32. *Kapradina.* Širokou spárou a koutem přes výrazný balvan nahoru. — II—III; P. Bořil—P. Sejrek—M. Schwarz—J. Sysel, 1975.

33. *Vřesoviště.* Spárou a koutem přes balvan nahoru do sedla. — II—III.

34. *Brouček.* N v pravoúhlém zářezu. Spárkami pod převis, mírně vl. do hladké stěny a koutem vpr. na vrchol. — IV; P. Bořil—Kovařík—Vodáček, 1976.

35. *Varné právo.* Spárkou na širokou lavici a další spárkou ve středu pilíře pod převis a dol. na vrchol. — IV+; P. Bořil—M. Schwarz, 1976.

36. *Gambrinus.* Přev. spárou do sedélka. — III+; P. Bořil—M. Schwarz, 1974.

37. *Pípa.* N vl. od kouta v pr. části J stěny. Spárkou pod převis, T dol. a zářezem dopr. nahoru. — II—III; P. Bořil—P. Sejrek—M. Schwarz—J. Sysel, 1976.

38. *Pelíšek.* Rozbitou stěnkou do jeskyňky pod velký převis. Odtud přev. koutem mírně dol. n. t. na lavici a do sedla. — IV+; P. Bořil—M. Schwarz, 1976.

39. *Nálevka.* Koutem pod převis, zpr. na lavici a do sedla. — II—III; P. Bořil—M. Schwarz, 1974.

40. *Pivovarský valach.* N v místě největšího převisu, přes něj vrcholový převis a jeho středem na vrchol. — III+; J. Vostrčil, 1977.

41. *Sklepník.* Přev. stěnkou v. t. na malou kazatelnu a svislou hranou vzhůru. — III+; P. Bořil—M. Schwarz, 1974.

42. *Mázkův ráj.* Přev. koutem v zadní části stěny na malý balkónek s hladkou stěnkou, n. t. přes převis zl. na vrchol. — IV; P. Bořil—M. Schwarz, 1974.

RYBENSKÉ PERNIČKY

(748 m n. m.)

Zalesněný skalní rulový útvar. Leží asi 1,5 km od Pusté Rybné a tvoří jej dvě skály: *Netopýří skála*, mohutná, 21 m vysoká věž vpr. nad přístupovou cestou, *Hrad*, rozsáhlá skála 100 m dále na Z.

Přístup: z Poličky od nádraží po čer. zn. 11,5 km. Z Pusté Rybné na Z od autobusové zastávky po čer. zn. 1,5 km. Z Březin lesní silničkou, špatná orientace, 3 km. Ze Zkamenělého zámku od mod. zn. po čer. zn. asi 5 km.

Rybenské Perničky jsou chráněný přírodní výtvar. Doba výstupů je omezena na *pozdní letní a zimní období* (viz str. 32).

A. Netopýří skála

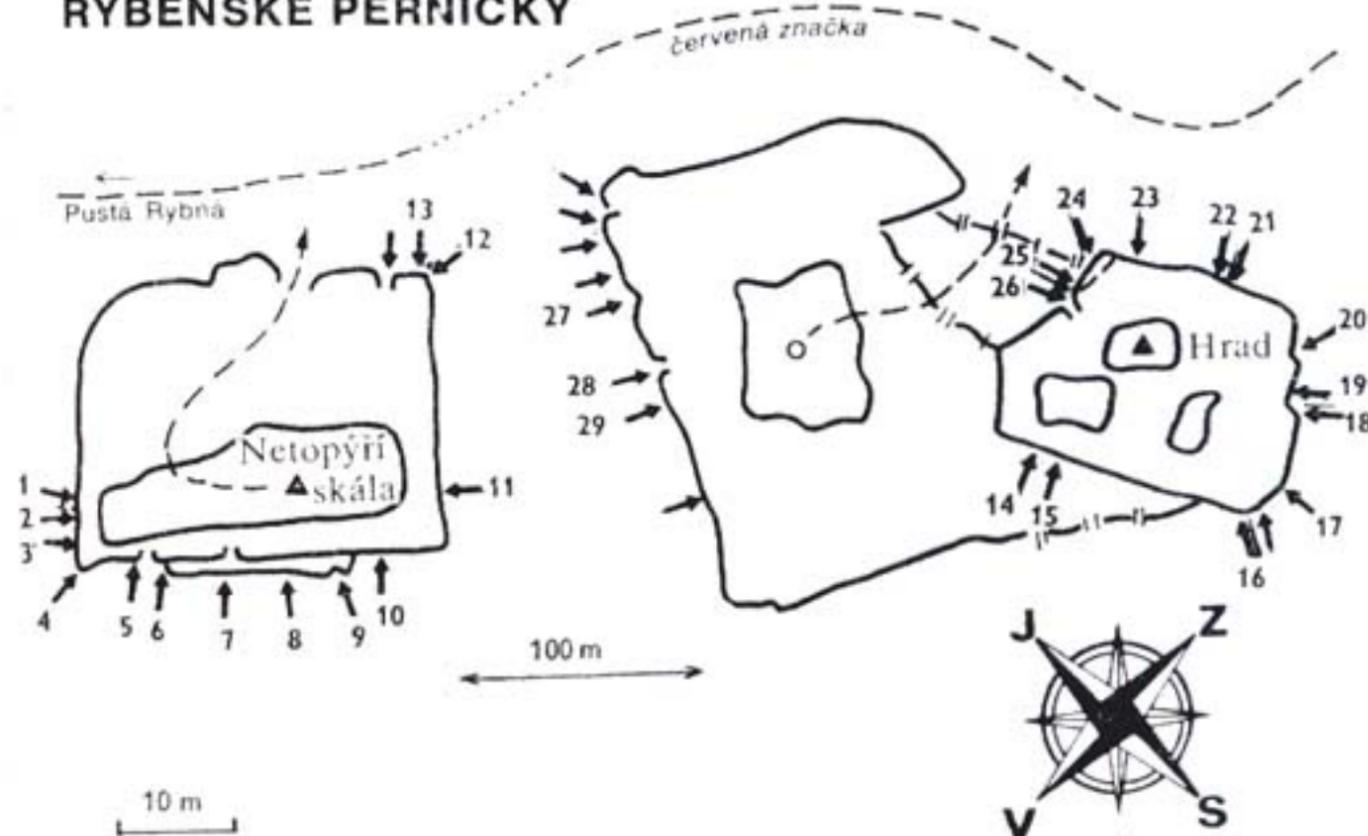
1. *Hejkal*. Převísem v. t. na malou kazatelnu a stěnkou na vrchol. — IV—; P. Bořil—M. Schwarz, 1974.
2. *Pernikářův nos*. N 2 m vl. od hrany stěny. Koutem a stěnkou pod výrazný převis, přes který v. t. do hladké stěnky a tou vzhůru. — IV; H. Myslivcová—P. Páleníček, 1972.
3. *Pavoučí*. Po stupních na balkónek a středem přev. stěny v. t. vzhůru. — V; P. Bořil—J. Brych—M. Schwarz—A. Zavadil, 1974.
4. *Královská hrana*. Hranou vzhůru. Namáhavé! — V A₁; P. Bořil—M. Schwarz, 1974.
5. *Žlutá spára*. N vpr. od hrany v nejnižším místě stěny. Žlutou stěnkou podél skob na vytlačující, velmi úzkou lávku, kde začíná přev., dol. se lomící spára. Ji ke sk. a pod převisem zl. n. t. vzhůru. — V A₁; P. Sejrek—M. Schwarz, 1967.
6. *Maturita Jindry Holiče*. — V + A₁; T. Kastner—J. Maštera, 1981.
7. *Šest bílých koní*. Zpr. na předskalí (možnost též N stěnkou vedle buku) pod přev. dvojspárou, kterou n. t. do zářezu a jím na vrchol. — V; H. Myslivcová—P. Páleníček, 1972.
8. *Rozdělaná*.
9. *Poldova plotna*. Z pr. strany předskalí n. t. ke skobě, hladkou stěnkou ke 2. sk. a zpr. přes převis nahoru. — V A₂; H. Myslivcová—P. Páleníček, 1972.
10. *Hadí spirála*. Přev. spárou na vytlačující blok, přev. stěnou n. t. za pr. hranu a stěnkou dol. na vrchol. — V A₀; P. Bořil—M. Schwarz, 1976.

11. *Zarostlá spára*. Spárou v Z stěně na vrchol. — III; P. Bořil—M. Schwarz, 1974.
12. *Damašenská hrana*. Přev. hranou na vrchol. — II.
13. *Lesní*. Stěnkou lehce k vrcholu. — II.
Borůvkový kout. — I.
Rybenská věžička. — II—III.

B. Hrad

14. *Vzdušná*. N u břízy. Ze šikmé lávky přes převis a stěnkou na lavici, přev. spárou na římsu (sm. za dunivým blokem) a velkým převisem přímo na vrchol. — IV+; P. Bořil—J. Ouda, 1976.
15. *Žlutá kytka*. Vhloubením pod převis, přes který v. t. na malou lavici, přes další převis do ostrého, exp. zářezu a jím na vrchol. — IV; H. Myslivcová—P. Páleníček, 1972.
16. *Hugova diagonála*. N vlevo od hrany. Dol. šikmou rampou do komínku, jím do stěny ke sk. a dále exp. T dol. na vrchol JV hrany. — III; P. Bořil—J. Ouda, 8. 7. 1976.

RYBENSKÉ PERNIČKY

17. *Hrana*. N těsně na ostré hraně. Přes bločky a převis na hlinitou, šikmou lávku, odkud pr. částí vhloubení přes převisek vzhůru. — II—III; P. Bořil—J. Ouda, 8. 7. 1976.

18. *Kamzičí stezka*. Koutem v. t. na nakloněnou plošinku a po úzké rampičce dol. za hranu, odkud 1. částí vhloubení vzhůru. — III; H. Heyer, 1968.

19. *Převis otce Jeronýma*. — IV A₄; P. Bořil—M. Schwarz. — 7—; M. Popelka, 1982.

Brychova plotna. — J. Brych.

20. *Rejskova plotna*. Středem veliké plotny po dobrých chytech vzhůru. Pěkná cesta! — IV; P. Sejrek—M. Schwarz, 1967.

Hradní příkop. — II.

21. *Velbloudí hrb*. Stěnou pod převis, v. t. překrok dol. na skloněnou plošinu a zářezem na hlavní vrchol. — III; H. Heyer, 1969.

22. *Legrandy*. Stěnkou pod převis, T dopr. v. t. a kolem stromku vzhůru. — IV; H. Heyer, 1969.

23. *Hej rup*. N do vhloubení 5 m vpr. od Legrandy. Vhloubením přes převisek až pod mohutný převis, přes něj přímo nebo zl. dopr., nad ním přev. stěnkou přímo vzhůru na plošinku Z od vrcholu. — VI+; H. Heyer—Heyer ml., 1976.

24. *Cyranův nos*. N pod největším převisem. Stěnou až pod střechem. Jí přes 2 sk. až na okraj převisu. Odtud vzhůru na vrchol. — IV A₂; P. Bejnarčík—I. Hýsek, 1. 6. 1980.

25. *Křížová cesta*. — IV; H. Heyer, 1970.

26. *Benjamínek*. Zářezem do komínku, dol. do stěnky a na vrchol. — II; H. Heyer, 1968.

Katův šleh. — III; P. Glajc — F. Trefulka, 1982.

Cesty ve stěnkách vpr. od přístupové cesty za Netopýří skálou:

Hranka. — II.

Žlábek. — II.

Žebříček. — III.

Pupíček. — III.

27. *Mokrý žlábek*. Stěnkou a zářezem v. t. na lavici. Nejištěné, nepřijemný dolezl! — IV; J. Brych, 1974.

28. *Šikmá spára*. Spárou v. t. na malý balkónek a vhloubením na vrchol. — IV—; H. Heyer, 1969.

29. *Žabák*. Středem mokré stěnky v. t. na malý balkónek a spárou (sk.) na vrchol. — IV; H. Heyer, 1969.

ŠTARKOV

(664 m n. m.)

Zříceniny hradu, od 15. stol. pusté. Zbytky hradu stojí na mohutných celistvých rulových skalách, až 20 m vysokých. Leží na vrcholu Štarkova, asi 1 km SZ od vesničky Nový Jimramov.

Přístup: Od autobusové zastávky Javorek—rozc. na trati Sněžné—Jimramov 500 m do prudkého kopce po mod. nebo čer. zn. Autem po silnici Sněžné—Jimramov, 7 km ze Sněžného k Novému Jimramovu. V ohybu silnice po čer. zn. vzhůru.

Na Štarkově se křižují mod. a čer. zn. tur. cesta.

Celá oblast je lezecky velmi hodnotná.

Zajištění výstupových cest je provedeno pouze kruhy. Jiné skobování není povoleno a k dalšímu jištění se výhradně užívá smyček. Výstupy v l. 1974—1982 uskutečnili P. Bořil, J. Brych, F. Čermák, V. Kubica, Č. Kubík, J. Maštera, J. Palán, P. Sejrek, M. Schwarz, F. Trefulka, A. Zavadil, aj.

Štarkov je chráněný přírodní výtvar. Doba výstupů je omezena pouze na pozdní letní a zimní období (viz str. 32), sestup pouze sláněním.

Na Malou a Prostřední věž Tria vede turistický výstup. Pozor na obtížný sestup!

A. Pytlácký kámen

1. *Sólová*. — II.

2. *Spárka pytláka Řihy*. — II—III.

3. *Lesní*. — II.

B. Brána

4. *Boriůvková spárka*. — III.

5. *Malinová spárka*. — III+.

ŠTARKOV

6. *Pupek.* Tupou hranou do šikmé stěny, T pod převisem dol. a přes hladký převis v. t. do hlinitého žlábků a na vrchol. Nezajištěné! — IV.
7. *Lomená spára.* — II—III.
N. c. Členitou stěnkou lehce vzhůru. — I—II.
Ostružinový kout. — I—II.
Brusinková spárka. — I—II.
Vstupní stěna. — I—II.

C. Obelisk

8. *První.* Stěnkou lehce vzhůru. — II.
9. *Druhá.* Hladkou stěnkou obtížněji vzhůru. — III.
10. *Všl silou.* Přev. spárou n. t. na vrchol. — IV+.

D. Rohová věž

11. *Buková stěna.* — II.
Smrková. Stěnkou vl. od Bukové. — I—II.

E. Stařečovská věž

12. *Talířová.* Na úpatí věže stěnkou vpr. od přev. hrany, přes talíř na plošinu pod zdivem. — IV.
13. *Divizna.* Spárou vpr. od zdiva (sm.) na vrchol. — IV.
14. *Normálka.* — III.
15. *Podivín.* Ze štrbiny v S straně spárou pod břicho, T dopr. a přes břicho vzhůru. — V.
16. *Krátká.* Vl. od Talířové přev. hranou a výše v jejím pr. boku. — V.

F. Zub

17. *Bučí spára.* — III.
18. *Ortel.* — V+.
Sešup. — II.

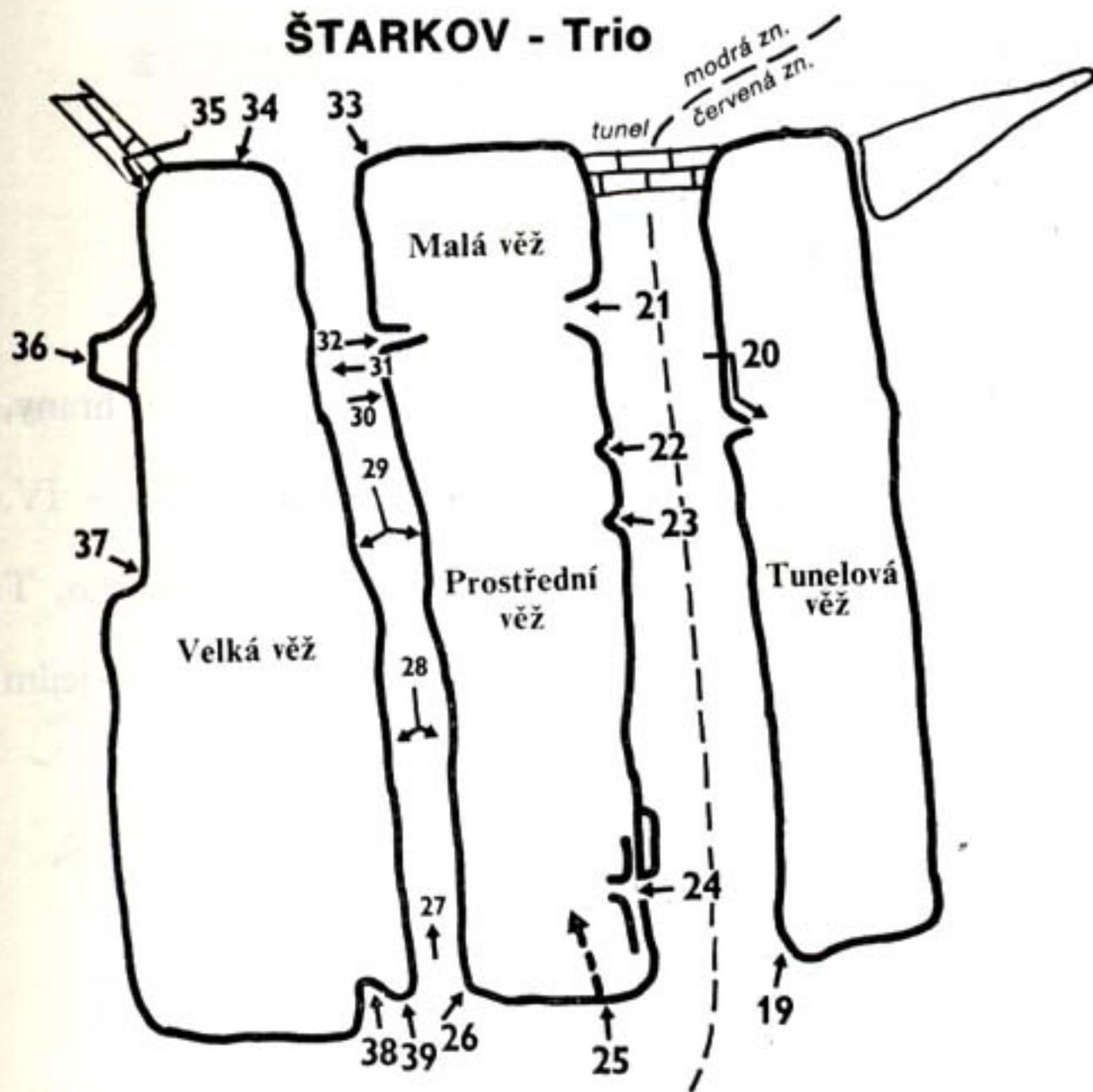
G. Tunelová věž

19. *Hlinité lávky.* Stěnkou dol. ubíhající trhlinou na vrchol. — II—III.
20. *Pitka lapků.* N 2 m od brány, přev. stěnou průrvy po přev. šikmém sokolíku na konec spáry a dole přev. stěnou na vrchol Tunelové věže. — V+; O. Fiala—T. Kastner, 1981.

Trio

- H. Malá věž, CH. Prostřední věž, I. Velká věž
21. *Mouřenín.* Hlinitou spárou do sedélka mezi vrcholy. — IV.

ŠTARKOV - Trio

22. *Bezhlavý jezdec.* N mezi Triem a Tunelovou věží. Jemnou spárkou místy n. t. ke kr. Z postavení hladkou stěnkou k. t. ke kr. a zarostlým komínem vl. od zářezu na vrchol. — V.

23. *Hedvábný žebřík.* Spárkou zhruba uprostřed stěny vzhůru a přes převis zpr. pod velký převis ke kr. k. t. přev. spárkou, přes převis do šikmé vrcholové stěny, kterou na vrchol. — V+.

24. *Bílá pani.* N vpr. od údolní hrany věže. Úzkou spárkou pod převis, T dopr. na malou kazatelnu a přes převis v. t. do zarostlé vrcholové stěny, kterou vzhůru. — IV.

25. *Past na Kastnera.* — IV A₄.

26. *Svatováclavská hrana.* N mezi věžemi. Tupou hranou ke kr., přes převis n. t. ke kr. a hladkou stěnkou zl. na vrchol. — V.

27. *Rokle.* Roklí mezi věžemi. Vhodné i pro sestup, nutná opatrnost! — nahoru II, dolů III.

28. *Dříčský komín.* — III.

29. *Obří komín.* N v komíně asi 1/2 m od spáry Diavola. Komínem vzhůru do skalního okna (sm.) a na vrchol Velké věže. — IV—.

30. *Velký přepad.* Depresí u výlezu Obřího komína mírný sestup a přepad do stěny Prostřední věže, kterou vzhůru. — II.

31. *Přeskok.* Ze SZ okraje Prostřední věže přeskok na Velkou věž k vrcholovému kr. — II.

32. *Diavolo.* Svislou, později dopr. lomenou spárkou (sm.) do sedla mezi vrcholy. — IV.

33. *Západní hrana.* Hranou po dobrých chytech vzhůru. — II.

34. *Snadná.* Výstup vede po SZ hraně Velké věže. N v místě, kde Římsička dopr. traversuje ostrý odštěp. Hranou lehce na vrchol. — II.

35. *Římsička.* Z hlinité police na S okraji věží dopr. za hranu (ostrý odštěp, sm.) a exp. T dopr. do hlinitého zářezu, kterým (sm.) na vrchol. Vhodné i k sestupu, možnost slanění do komína. — I—II.

36. *Lesní žínka.* N vpr. od zářezu, který končí hradním zdivem. Tupou hranou na velikou hlinitou lavici, stěnkou a přes převis (sm.) ke kr. Od něho n. t. vzhůru stěnkou na další hlinitou lavici (sm.) a přímo přes Římsičku do přev. vrcholové stěny a na vrchol Velké věže. Hezká cesta! — V.

37. *Vosí spára.* Cesta vede v Z stěně Velké věže. — IV+.

38. *Popelčin oříšek*. Mechovým koutem vl. od Rokle mezi věžemi, místy k. t., k zaklíněnému kamenu a přes převis ke kr. Od něho T pod stropem dol. na hlinitý balkón a koutovou spárou (přes převis) ke kr. Od něho již lehce koutem vzhůru. Namáhavé! — IV—.

39. *Quo vadis*. Ostrým pilířem pod převis.

J. Inferno

40. *Otrhanec*. Přev. spárou vzhůru.

41. *Špindíra*. Zarostlým koutem vzhůru. — IV—.

42. *Parsifal*. Koutem do zářezu, kterým T k. t. dopr. pod velký převis, přev. spárou vzhůru n. t. ke kr. a mírně dol. na vrchol. — IV—.

43. *Morous*. Koutem a stěnkou stále mírně dol. — III.

44. *Lucifer*. Po malých římsičkách vzhůru do kouta přes hladké břicho převisu, k. t. na malou šikmou plošinku ke kr. Od něho dol. po odštípených balvanech (exp.) a koutem na vrchol. Obtížné! — V+.

Sestupová. Z vrcholu lehce sestoupíme zářezem směrem ke Zbrojnoši a po suti pod stěnu.

K. Zbrojnoši (Velký a Malý Zbrojnoš)

45. *Stínová hrana*. Spárkou z předskali, odkud hranou přes několik převisků na vrchol. — IV.

46. *Bílý štít*. N vl. od velikého buku. Přev. stěnkou přes dva odštěpy k. t. na šikmou lávku pod převisem. Přes převis n. t. ke kr. a stále stěnou na vrcholové plató. — V—.

47. *Rumcajsův převis*. Přev. stěnkou do spáry, kterou ke kr., přes převis mírně dol. a hladkou stěnkou na malou kazatelnu. — V A₀.

48. *Cesta Šípkové Růženky*. N těsně vl. od troj. buku. Hladkým koutem v. t. ke kr. vzhůru k odštěpu a T vl. na malou kazatelnu. — IV.

49. *Mazlivá*. Středem šedých ploten pod převisem, krok dol. a nenápadným vhloubením n. t. vzhůru. Nejistěno! — V+.

50. *Bubák*. Spárou mezi Velkým a Malým Zbrojnošem přes dva převisy do zářezu, kterým dol. Přes převis do stěny a tou vzhůru. — IV—.

51. *Loupežnická*. Středem stěny Malého Zbrojnoše pod převis a jeho středem v. t. vzhůru. Velmi nepříjemný dolez hradní zdi. — IV.

L. Krasavec

Mohutná načervenalá skála s obrovským převisem v údolní stěně.

52. *Kostky*. Spárkou a stěnkou vzhůru. — IV.

53. *Mokrý hrana*. Hranou v l. části od krátkého úzkého komínku vzhůru. — II.

54. *Za bukem*. Spárou v l. části stěny pod obrovský převis, T dopr. pod Ochočenou spárou, kterou vzhůru a přes několik odštěpů dopr. k buku a nahoru. — IV—.

55. *Ochočená spára*. Širokou spárou vzhůru. — III.

56. *Zip*. Šikmou odtlačující poličkou ke kr., odtud dopr. přes přev. břicho n. t. ke kr. Dále hladkou stěnkou nahoru. — V A₄.

57. *Kubikula*. N Zipem k. t. ke kr., odtud dol., za bukem vzhůru. — IV.

58. *Zrádná*. N v komínku mezi Krasavcem a Divočákem. Přev. schodem na vytlačující malou plošinku a hladkou stěnkou v. t. na vrchol. — IV.

M. Divočák

Sněhový komín. — I.

N. c. — I—II.

N. Větrná věž

Nízká, ale rozložitá věž na nejvyšším bodě vrcholu Štarkova. Její SZ stěna je rozdělena několika spárami.

59. *Vánek*. Hladkou stěnkou v l. části věže k. t. vzhůru. — V+.

60. *Klouzek*. N těsně vpr. od hrany věže. Hladkou stěnkou do otevřené spárky vzhůru. — III.

O. Střecha

P. Vrak

61. *Aspoň něco*. Stěnkou od buku vzhůru. — III.

PASECKÉ SKÁLY

(819 m n. m.)

Skupina tří skalních útvarů, složených z pevné, jemnozrnné, různosměrně vrstvené a ostře vroubkované ruly. Skály jsou na návrší mezi nejvýše položenou obcí Českomoravské vrchoviny, Studnicemi (780 m n. m.) a rybníkem Medlovem

se zotavovnou ROH. Jsou lehce přístupné od silnice spojující Nové Město a Sněžné.

Přístup: z Nového Města na Mor. po silnici přes Maršovice, Rokytno a za rozcestím na Studnice ještě 500 m k zel. zn. a dol. (parkoviště u silnice), asi 300 m ke skalám. Od Kadova 2 km, Samotina 4 km, z Drátníku 5 km po zel. zn. Od Medlova (tábořiště, koupání) po mod. zn. 2 km.

Názvy skalních útvarů: *Pecen*, *Pernštejn*, *Vyhlička*.

Pasecké skály jsou chráněný přírodní výtvar, *horolezecká činnost není omezena*.

A. Pecen

Útvar s velmi členitým půdorysem. Od 2–3 m nízkého JZ cípu Školka, u přístupové cesty nabývají „pecny“ na výšce i šířce. Dračí věžka je ohraničena komíny, Kočičí věž tvoří výrazný pilíř a nejmohutnější je blok Kozí věž (10–14 m), ze kterého vybíhá na J Omšelý hřeben.

Popisy lezeckých cest začínají údolní stěnkou Omšelého hřebene proti Vyhličce.

1. *Omšelec*. Po mělkých spárkách přes 2 výrazné římsy pod šikmou přev. spárku a podél ní (t.) zl. nahoru. — III; J. Vostrčil—A. Zavadil, 25. 9. 1977.

Omšelá hrana. — II; A. Zavadil, 1951.

KOZÍ VĚŽ (SV stěna proti Vyhličce)

2. *Strýcův odkaz*. N ve spádnicí tenké, dol. zahýbající spárky. Přes vysoký stupeň na plošinku, šikmo dopr. svislou stěnkou a přes 3 stupínky na lávku pod tenkou spárkou. Podél ní (pro menší postavy n. t.) na dvojitou skloněnou římsu, mírně přev. koutem na lávku (Strýcova lavička) a po širokém žeburu na vrchol. — IV+; P. Bořil—A. Zavadil, 6. 8. 1969.

3. *Raubíř*. N 2 m vl. od tmavého úzkého komínku přes vysoký stupeň a římsy na horní lávku a přes přev. stupeň pod oválnou plotnu. Přes ni poněkud zl. (v. t.) na skloněnou římsu Ovčí lávka a z jejího pr. okraje vzhůru po odštěpu ke kr. Od něho T asi 1,5 m dol. — rukama po hladkém okraji římsy, nohy na tření a pak po spodní římsě — pod odštěpy, po nich

vzhůru na římsu a vl. od velkého zobáku přes vysoký stupeň na vrchol. Krásná cesta! — IV; K. Bělina—A. Zavadil, 1968.

Ovčí lávka. — II, A. Zavadil, 31. 7. 1959.

4. *Sejr*. Vl. od hlubokého kouta úzkým tmavým komínkem na zelené římsy a po nich šikmo dol. pod oválnou plotnu (křížíme cestu Ovčí lávka). Vpr. od oválné plotny členitým vhloubením do žlábků a na hlinitou plošinku (tíže přes převísek přímo na plošinku). Přes stupínek na plošinu a jako Ovčí lávka přes vysoký a nízký stupeň na vrchol. — II; A. Zavadil, 1951.

5. *Čertova cesta*. Nástupní stěnka „Fasáda“ — Z. Kysilka, 1957. Podél zářezu v přev. stěnce tzv. Fasádě, na její temeno (dolez středem n. t., zpr. snadnější). Odtud pod l. hranu přev. pilíře, touto hranou pomocí stupu n. t. na římsu, z ní na další římsu a přev. stěnkou zl. na plošinu. Přes vysoký a nižší stupeň na vrchol. — IV A₁; P. Bořil—A. Zavadil, 29. 5. 1969.

6. *Oltář*. Přes převísek do nápadného členitého vhloubení a jím na skloněnou plošinku. Přes výklenek a přev. žebro na další skloněnou plošinku a šikmo dopr. mírně přev. stěnkou na plošinu. Přes vysoký a nižší stupeň na vrchol. — IV; P. Bořil—P. Sejrek—M. Schwarz—A. Zavadil, 3. 7. 1968.

7. *Státnice*. Přev. stěnkou po tupých odštěpech a výše přes odtlačující břicho v. t. na šikmou plošinu pod přev. žebra. Přes prostřední z nich na skloněné římsičky pod horními přev. žebry. Opět po prostředním žeburu na plošinu se suchým smrkem a přes stupně na vrchol. — IV; M. Sekanina—A. Zavadil, 1962.

8. *Rigo*. Přev. stěnkou podél pr. odštěpu a výše po mělkých chytech n. t. na šikmou plošinu. K. t. přev. zářezem a přes přev. bloky do kouta, jím kousek vzhůru, pak dopr. mírně přev. stěnkou na plošinku a po stupních na vrchol. — V; J. Kaplan—D. Novák, léto 1978.

Schůdky. — III; A. Zavadil, 1952.

9. *Odvedenecká*. Vpr. od komínku Schůdky přes přev. roh a stupínky na spodní plošinku a z ní na horní plošinku pod

pr. (mělčí) přev. zářez. Jím v. t. na 1. okraj špičatého bloku Zub času pod 1. mohutný převis. Po uzlicích (vklíněncích) v absolutně přev. lomené spárce n. t. ke sk. a z ní pomocí stupu n. t. přes převis na plošinku. Po stupních na vrchol. — IV+A₃; P. Bořil—A. Zavadil, 24. 9. 1970.

10. *Nebíčko*. Přev. koutem na skloněnou plošinu, dopr. stěnkou na temeno bloku pod špičatý blok Zub času a zl. přes převisek na jeho ploché temeno. Odtud šikmo dol. do otevřeného přev. komínku (vstup v. t.), jím vzhůru na písčitou plošinku. Po oblém žeburu a přes stupínek na vrchol. — III+; V. Vorlíček—A. Zavadil, 23. 10. 1956.

KOZÍ STĚNKA (Z stěna Kozí věže)

11. *Kůrka*. Za balvanem ze vklíněného kamene přes oblé břicho k patě ostrého žebírka a po něm na začátek římsy Kozí lávky. Stěnkou pod nevýrazné žebro (dopr. běží spára Lanovky), zl. přes převisek na žebro, po něm vzhůru a plotýnkami vpr. od hrany na 1. okraj vrcholového plató. — III; V. Hron—A. Zavadil, 28. 10. 1955.

12. *Lanovka*. Pod ostré žebírko jako Kůrka na začátek římsy Kozí lávky a stěnkou vpr. od hrany ke sk. Od ní rukama šikmo dopr. po přev. spáře (nohy na tření), před jejím koncem přehmátnutí do vyšší spáry a překrok přes hranu do vhloubení v cestě Balkónek. Z vhloubení šikmo dopr. spodem přes ploché břicho na římsu a šikmo dol. na horní římsu a přes nízký stupínek na vrchol. — IV; A. Zavadil a druh, 9. 7. 1956.

13. *Balkónek*. Po liště šikmo dol. a stěnkou na římsu Kozí lávky. Stěnkou pod přev. blok. Přes něj (v. t.) do vhloubení. Z něho šikmo dol. do stěnky a jí po úzkých římsách na vrchol. — IV.

14. *Direkta*. Mezi 2 výklenky stěnkou na úzké lišty. Přes 2 otvory a členitou stěnkou pod převisek a přes něj na skloněnou římsu. Šikmo dol. podél spárky na horní římsu a přes stupínek na vrchol. — III+; A. Zavadil, 21. 6. 1957.

15. *Čokoláda*. Před vchodem do tunelu přes výklenek šikmo

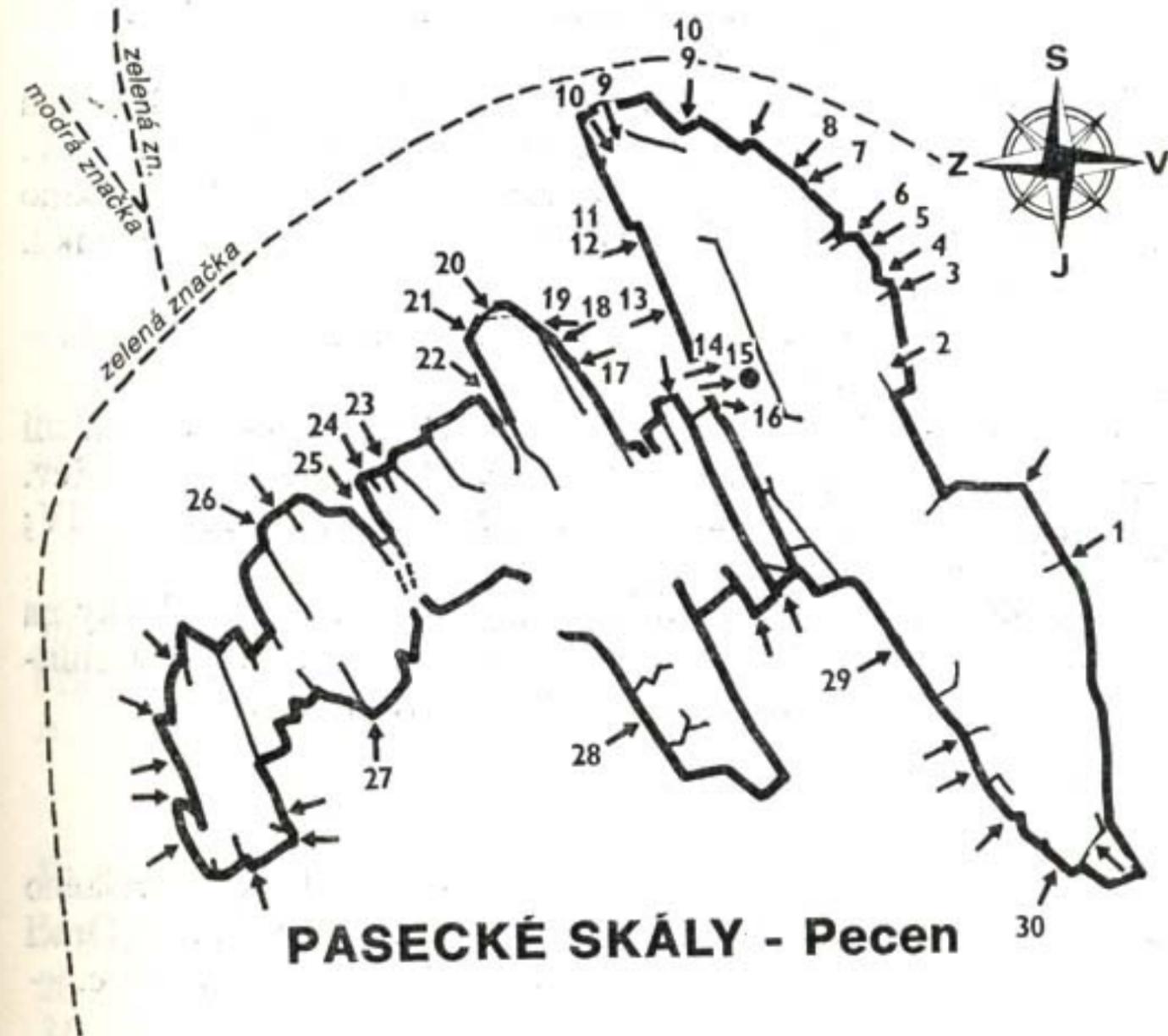
dopr. stěnkou (t.) na skloněnou římsičku a hladkou stěnou nad mechovým koutem pod převisek. Přes něj (v. t.) vzhůru pod strůpek a po liště šikmo dol. přes ploché břicho na skloněnou plochou římsu. Svislou stěnkou vl. od zobáku (Dort) na římsu a přes stupínek na vrchol. — IV; A. Zavadil, 1952.

16. *Dort*. Přev. koutem u ústí tunelu do mechového kouta. Komínkem vzhůru přes převis a dol. přes vklíněný kámen a špici zobáku na římsu a vrchol. — II; A. Zavadil, 1950.

Věšák. — IV.

Strážný. — V.

Kolovadlo. — II.

PASECKÉ SKÁLY - Pecen

